

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS

Kokouspuheenvuorojen litteraatti

Kokousaika: 28.03.2022 klo 18

Kokouspaikka: kaupungintalo, valtuustosali (Asematie 7, 01300 Vantaa) ja Teams.

Litteraattiin on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joista on käytetty puheenvuoro.

STADSFULLMÄKTIGES SAMMANTRÄDE

Transkribering

Mötestid: 28.03.2022 kl 18

Mötesplats: stadshuset, fullmäktigesalen (Stationsvägen 7, 01300 Vanda) och via Microsoft Teams.

I transkriberingen har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Sisällysluettelo

3 § Eron myöntäminen Anu Järveläiselle kaupungin kulttuurilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	6
Valtuutettu Antero Eerola	6
4 § Eron myöntäminen Anne Roseniukselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	6
Valtuutettu Antero Eerola	6
5 § Eron myöntäminen Raija Heikkoselle Vantaan suunterveydenhuollon liikelaitoksen varapuheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen.....	6
Valtuutettu Minna Räsänen.....	7
Tunnistamaton puhuja	7
Tunnistamaton puhuja	7
Valtuutettu Minna Räsänen.....	7
6 § Eron myöntäminen Maarit Raja-aholle Vantaan kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	7
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	7
7 § Valtuutettujen jättämät aloitteet vuonna 2021	7
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	8
Valtuutettu Mikko Viilo.....	8
Valtuutettu Antero Eerola	9
Valtuutettu Vaula Norrena.....	10
Valtuutettu Anssi Aura	11
8 § Kunnan asukkaiden tekemät aloitteet vuonna 2021	12
Valtuutettu Tarja Eklund.....	12
Valtuutettu Ulla Kaukola.....	12
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	13
Valtuutettu Juha Järä	14

Valtuutettu Sirpa Kauppinen	14
9 § Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma, strategia kaudelle - 2022-2025	15
Nuorisovaltuuston edustaja Vida Amoah	15
Valtuutettu Mika Niikko	15
Valtuutettu Pirjo Luokkala	17
Valtuutettu Eva Tawasoli	18
Valtuutettu Reija Friman	20
Valtuutettu Reija Friman	20
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	20
Valtuutettu Antero Eerola	20
Valtuutettu Antero Eerola	20
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	20
Valtuutettu Reija Friman	21
Valtuutettu Pirkko Letto	22
Valtuutettu Pirkko Letto	23
Valtuutettu Tarja Eklund.....	23
Valtuutettu Ranbir Sodhi	25
Valtuutettu Juha Suoniemi	26
Valtuutettu Jussi Särkelä	27
Valtuutettu Ulla Kaukola.....	28
Valtuutettu Ulla Kaukola.....	28
Valtuutettu Juha Järä	29
Valtuutettu Tuukka Saimen	30
Tunnistamaton puhuja	30
Valtuutettu Tuukka Saimen	31
Puheenjohtaja Antti Lindtman	31

Valtuutettu Tuukka Saimen	31
Valtuutettu Tanja Aidanjuuri-Niemi.....	31
Valtuutettu Sami Kanerva	32
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	33
Valtuutettu Janne Hartikainen	33
Valtuutettu Milad Dehghan.....	34
Valtuutettu Eve Rämö	35
Valtuutettu Suvi Karhu	36
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	37
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	38
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	38
Valtuutettu Tiina Tuomela	39
Valtuutettu Ranbir Sodhi	39
Valtuutettu Naima el Issaoui	40
Valtuutettu Vaula Norrena.....	41
Valtuutettu Jussi Särkelä	42
Valtuutettu Jussi Saramo	42
Valtuutettu Antero Eerola.....	43
Valtuutettu Carita Orlando.....	44
Valtuutettu Markku Weckman	44
Valtuutettu Minttu Sillanpää	45
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	45
Valtuutettu Juha Järä	46
Valtuutettu Nina Nummela	47
Valtuutettu Tuukka Saimen	47
Valtuutettu Tuire Kaimio.....	48
Puheenjohtaja Antti Lindtman	48

Valtuutettu Tuire Kaimio.....	48
Valtuutettu Stefan Åstrand	49
Valtuutettu Erika Veltheim.....	49
Valtuutettu Eva Tawasoli	49
Valtuutettu Erika Veltheim.....	50
Tunnistamaton puhuja	51
5 § Eron myöntäminen Raija Heikkoselle Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen varapuheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	52
Valtuutettu Minna Räsänen.....	52
10 § Henkilöstökertomus 2021.....	52
Valtuutettu Carita Orlando.....	52
Valtuutettu Faysal Abdi	53
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	54
Valtuutettu Maija Rautavaara.....	55
Valtuutettu Eve Rämö	56
Valtuutettu Mikko Viilo.....	57
Valtuutettu Juha Järä	58
Valtuutettu Carita Orlando.....	58
Valtuutettu Juha Järä	59
Valtuutettu Markku Weckman	59
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	60
Tunnistamaton puhuja	60
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	60
Valtuutettu Sami Kanerva	61
Valtuutettu Carita Orlando.....	61
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	62
Valtuutettu Hussein al-Taee.....	62

Valtuutettu Juha Järä	62
Valtuutettu Minna Räsänen.....	63
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	63
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	63
Valtuutettu Kai-Ari Lundell	64
Valtuutettu Hussein al-Taee.....	64
11 § Vantaan kaupungin tilinpäätös 2021, sitovuustasojen poikkeamat	64
Valtuutettu Vaula Norrena.....	64
Valtuutettu Hanna Valtanen	65
12 § Vantaan kaupungin lausunto kunnan jäsenen esityksestä kuntarajan siirtämiseksi Länsisalmessa	66
Valtuutettu Anssi Aura	66
14 § Vastaus Joel Linnainmäen ja Eve Rämön sekä 15 muun valtuutetun aloitteeseen koronan aiheuttaman jonotilanteen purku matalan kynnyksen mielenterveyspalveluissa	67
Valtuutettu Eve Rämö	67
Valtuutettu Vaula Norrena.....	68
15 § Valtuutettu Eve Rämön ja Funda Demirin sekä 16 muun valtuutetun vastaus aloitteeseen Vantaa aloittaa nimikkeiden neutralisoinnin.	68
Valtuutettu Eve Rämö	69
Valtuutettu Funda Demiri	69

Litterointimerkinnot

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

3 § Eron myöntäminen Anu Järveläiselle kaupungin kulttuurilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

0:22:44.7 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän esitys, öö, täydennysvaaliin on, öö, Liisa Tilander. Ja tämä nimi on toimitettu päätösvalmisteluun.

4 § Eron myöntäminen Anne Roseniukselle käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

0:23:31.9 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän esitys, öö, tähän täydennysvaaliin on Pirkko Kotila, ja nimi on toimitettu sihteeristölle.

5 § Eron myöntäminen Raija Heikkoselle Vantaan suunterveydenhuollon liikelaitoksen varapuheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

0:24:19.3 Valtuutettu Minna Räsänen

Puheenjohtaja.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää varapuheenjohtajaksi Eeva Pitkästä. Ja nimi on toimitettu sihteeristölle.

0:25:05.4 Tunnistamaton puhuja

Koskee.

0:25:08.1 Tunnistamaton puhuja

Kyllä. (--).

0:25:29.7 Valtuutettu Minna Räsänen

Kyllä, kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä, ja tämän varajäsenen varmaan voimme toimittaa seuraavaan valtuustokokoukseen.

6 § Eron myöntäminen Maarit Raja-aholle Vantaan kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

0:27:11.7 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin puollan totta kai tätä eroa ja toteen, et esitämme kaupunginhallituksen jäseneksi Raja-ahon tilalle valtuutettu Anitta Orpanaa, ja koska Orpana on nykyään kaupunginhallituksen, öö, varajäsen tätä nykyään, niin, öö, Rokkasella, niin esitämme Rokkasen uudeksi varajäseneksi samassa yhteydessä valtuutettu Susanna Kaijua, ja molemmat nimet on toimitettu myös sinne muutoslistaan.

7 § Valtuutettujen jättämät aloitteet vuonna 2021

0:29:33.4 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Joo, kiitos, puheenjohtaja.

Asia on, on tota, öö, tärkeä, ja tosiaan valitettavasti on ollu havaittavissa sitä, että aloitteissa ei olla pysytty siinä meidän hallintosäännön määrittämän kuuden kuukauden rajassa, ja kaupunginhallitus jo yksimielisesti kirjas tähän, öö, omalta osaltansa pöytäkirjalausuman yhteisenä tahtotilana ja muistutuksena valmistelulle, että tämä kuuden kuukauden, kuuden kuukauden aikarajan pitäis- pitäisi olla pyhä, ja sitä pitäisi, tulisi noudattaa. Öö, valtuustoryhmät on yhteises neuvottelussaan todennu, että haluamme myös ilmaista tämän valtuuston yhteisenä vahvana tahtona, ja sen takia toistamme tämän saman lausuman sillä muutoksella, että toteemme, että kaupunginvaltuusto edellyttää, että virkakunta huolehtii valtuusto-, alotevastauksen tuomisesta kaupunginhallituksen käsittelyyn hallintosäännön mukaisessa määräajassa. Ja tää vastaava kirjaus on myöski tuolla muutoslistassa.

0:30:42.4 Valtuutettu Mikko Viilo

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut, hyvät viranhaltijat, tähän, mistä Rokkanen j- jo puhu, nii ja- jatkan siitä. Mä nimittäin, öö, innostuin tän aineiston avulla, mikä meillä nyt on tässä käsittelyssä, niin vähän tutkimaan tätä tilannetta pintaa syvemmältä. Ja tota, mul on tästä itse asiassa seikkaperäsempi kirjoitus mun nettisivuilla, käykää sieltä katsomassa, mutta... diagrammit ja kaikki, mutta tässä, tota, muutamit pääpointit mun havainnoista. Öö, 2021 ensimmäisellä puolikkaalla tehtiin 30 sellasta alotetta, johon tuli vähintään 15 allekirjoittajaa. Näissä tapauksissa hallintosääntö vaatii, että vastaus tulee tässä mainitussa puolessa vuodessa. Öö, nyt nää 30 kaikki on käsitelty, ja niistä pystyy laskemaan tän läpimenoajan. Näiden 30 alotteen läpimenoaika siis kaupunginhallituksen hyväksymään vastaukseen siitä, ku se on jätetty, oli keskiarvona 170 päivää ja mediaani 182. Kun puoli vuotta on just se 182 päivää aika tarkkaan, niin se tarkoittaa, että aloitteista puolet meni määräajan yli. Prosessi ei siis tällä hetkellä täytä vaatimusta, ja sitä pitää parantaa, niinku tuossa lausumassa vaadittiinkin. Ja toisaalta aineisto osoittaa, että nopeitakin vastauksia on hyvin mahdollista antaa. Ja yksi toimiala on vastaajana muita parempi: kaupunkiympäristön toimiala. Öö. Heillä aloitteita on myös eniten. Onko n-, onko niin, että tää runsas aloitemäärä on hionut prosesseja sellaiseks, mistä muutkin toimialat voisi ottaa oppia? Ehkä näin. Ei se

kaupunkiympäristökään mikään täydellinen ollut, sen puoleen. Aloiteoikeus on valtuutettujen työkalupakissa tärkeä väline nostaa esiin tärkeäksi kokemiaan asioita. Kiitos niille viranhaltijoille, jotka on laatineet hyviä vastauksia nopeasti, ja toivottavasti tämä katsaus kannustaa muitakin parantamaan.

Kiitos.

0:33:09.3 Valtuutettu Antero Eerola

Joo, arvoisa puheenjohtaja.

Joskus tässä kunnalliselämässä on pakko palata tällasiin niinku perusasioihin, siitä, mistä tässä kaikessa on kysymys. Se, minkä takia me täällä istumme, miksi me täällä istumme. Öö, lähtökohta on tietysti se, että kansa päättää kunnan asioista, kansalaiset päättävät siitä, mitä tässä kunnassa tapahtuu. He valitsevat omat edustajansa tekemään näitä päätöksiä, ja, öö, me kaikki olemme tässä mielessä, me olemme kansan palvelijoita – viitaten nyt myöskin, tuota, tämmöseen ajankohtaseen televisio- televisiosarjaan. Mutta, öö, tämä on se niinku ikään ku komentoketju yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Ja sitten myöski virkamiehet ovat päätöksentekijöiden, ennen kaikkea kansalaisten mutta myöskin valittujen edustajien, pa- palvelijoita. Ja silloin jos tämä ketju ei toimi, nii se tarkoittaa si-, tarkoittaa sitä, että kansanvalta ei toimi.

Jos päättäjät, päättäjät pistetään syrjään, tai heitä pidetään tavallaan odottamassa niitä aloitteita, joita he ovat tehneet, niin silloin pannaan kansa syrjään. Ja silloin ei kannata miettiä kau-, kov- kovin pitkään sitä, että minkä takia meillä esimerkiksi on alhaisia, alhaisia äänestys-, öö, äänestysprosentteja. Öö, otan tässä nyt vaan yhden, yhden esimerkin, ja tietysti olen ehkä vähän niinkun esteellinen siitä puhumaan: Vasemmistoliiton valtuustoryhmä viime vuoden tam-, maaliskuussa teki, öö, teki aloitteen siitä, että korona, että pitäisi tapahtuma- ja kulttuurijärjestäjille, öö, saada aikaan tämmönen ka-, tämmönen koronata-, öö, -takuu tai koronatakaus, heidän tappioittensa, tuota, öö, lie- lieventämiseen ja pe- pehmentämiseen. Ja tähän aloitteeseen ei ole vastattu vielääkään. Ja, öö, yli ku-, yli vuosi on mennyt, vaikka meillä hallintosäännössä aivan selvästi sanotaan, että puoli vuotta on se mää-, se määräaika, johonka mennessä näihin pitää, pitää vastata. Ja mä ymmärrän sen tietysti sisällön, sisällön kannalta. Öö, me ollaan tehty iso toipumisohjelma, toipumisohjelma kaupungissa, öö, koronan, koronan, öö, öö, jäl-, seurauksena. Ja tä-, nä- näitä asioita

on niinku pohdittu ja toimenpiteitä on tehty, mutta sillonhan tällaseen, tällaseen aloitteeseen olisi ollut helppo vastata hyvin lyhyesti, että asia on, on ikään kun jo, ikään kun jo hoidossa, jos katsotaan, että se ei vaadi tän enempää, ene-, tän enempää huomiota. Ja kyllä siis se, että nyt sekä kaupunginhallitus yksimielisesti että toivottavasti nyt valtuusto myöskin yksimielisesti paheksuu virkakuntaa siitä, että tätä asiaa ei saada, saada korjattua, niin minusta sen pitäis olla aika selkeä viesti jatkossa siihen, miten kansalaisten valitsemien edustajien aloitteita käsitellään byrokratian rattaissa, ja mä haluan luottaa siihen, ja mä uskon siihen, että tästä eteenpäin tähän asiaan ei ole enää tarvetta palata.

0:35:55.3 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Kommentoin tässä sitten samalla hieman tuota Eerolan puhetta. Koska syitä on sysissä, mutta myös sepissä, että tuota, tämä tilasto, että meillä vaalivuonna on tehty 81 aloitetta, ja no-, niin sanottuna normaalivuonna sitä ennen on tehty noin 30 aloitetta, niin kylhän tämä kertoo myös siitä, että valtuutetuilla on taipumus tehdä näitä al- aloitteita vaalivuonna ennen vaaleja, öö, mahdollisesti niinkun saadakseen huomiota jollekin asialle. Ja usein nämä ennen vaaleja tehdyt aloitteet saattavat vielä olla sellaisia, että ne ovat... niitten sisältämä asia on jo valmistelussa virkakunnassa, että, et ymmärrän myös sen, että virkakunta välillä turhautuu näihin aloitteisiin, kun asia on jo valmistelussa, tai, tai se on joku sellainen, josta tehdään vähän väliä aina samanmuotoinen aloite. Mutta, öö, silti se on meillä hallintosäännössä ja poliittisesti valtuutetun oikeus tehdä ja ryhmän oikeus tehdä, ja tärkeä sellainen. Ja itsellenikin oli tossa juuri tänään kaupunginhallituksessa aloite, johon on odotettu vastausta yli vuoden. Ja olen siitä monta kertaa saanu patistaa, että te-, tuokaapas nyt vastaus siihen, koska kyse on nuorisotyöttömyydestä, joka on kipeä asia, ja tulisi nopeasti kehittää siihen uusia keinoja. Mutta tota, semmonen, mikä mua nyt kiinnostais tässä, olis se, että miten me saatais sitten joku seuranta sille, että toteutuuko... Kun meille aloitteessa vastataan, että okei, nyt me lisäämme kuumavesikäsitteilyä glyfosaatin sijaan, esimerkiksi tänään kaupunginhallituksessa, m- myöskin kaksi vuotta vanha aloite. Niin tuota, et miten me sit saadaan se tieto siitä, et onko oikeasti tehty näin, niinkun alotteessa on luvattu, et monesti tää seuranta jää uupumaan, ja monesti

vastaukset ovat ympäröityä; ne ovat kyllä viime aikoina parantuneet huomattavasti, et nykyään me saamme varsin seikkaperäisiä selostuksia, joita on ilo lukea, niistä oppii paljon, ymmärtää enemmän, öö, että se on, se on hyvä, hyvä suunta. Mutta toivoisin, että tää seuranta, että ku jos on pa- paljon allekirjotuksia saanut aloite, jota on huolellisesti käsitelty, ja sitten siihen tulee vielä yksimielinen kaupunginhallituksesta tai ja (kaupunginvaltuustosta) [0:38:48] yksimielinen ukaasi, että jatkossa toimimme näin ja näin, niin sitten se, milloin me saamme sen tiedon, että todellakin näin tapahtuu. Niin, niin semmonen lisäpyyntö.

Kiitos.

0:39:06.7 Valtuutettu Anssi Aura

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Täs on jo melkeen kaikki asiasta sanottu, ja aika selkee... Mikko Viilo oli tehnyt myös laskelmia, joita itse as itekkin olin tossa tehnyt ja odotinki itse asiassa, että eka diplomi-insinööri kertoo, mitä ne luvut oikeesti on, mut olin saanu samansuuntasia lukuja. Öö, valtuustoaloitteet on yks instrumentti muitten joukossa vaikuttaa, ja kyllähän tää korkee, öö, aloitemäärä, öö, viime vuonna kertoo ehkä mun mielestä henkilökohtasest vähän liianki suuresta aloitemäärästä. Meinaan aika monesti on kuitenkin tilanne se, että, että asiat vaatii vähän nopeempaaki reagointii kun, kun mihin tää kuuden kuukauden hallintosäännössä määritelty määräaika antaa mahdollisuuden. Ja silloin mun mielestä valtuutettujenkin vastuulle jää se arvioida, että onks se valtuustoalote oikee instrumentti nyt saada sitä omaa asiaansa eteenpäin. Meinaan meil jokaisella on myös tiedonsaantioikeus, ja se tarkoittaa käytännös sitä, me voidaan laittaa viesti viranhaltijoille ja saada yleensä aika nopee vastaus siihen. Myös voidaan ryhmässä vaikuttaa. Hallitus, kaupunginhallitus saa yleensä vähän nopeemmin vastauksii. Et tavallaan niinku tässä, vaikka on niinku moitteiden sijaa, ja mäki haluisin, että jatkossa oltais lähempänä sitä nollaa prosenttia tässä määräajan ylityksessä, niin, niin kyl täs pitää mun mielestä, öö, valtuutettujen myös miettiä, että mitä muita instrumentteja vois jatkossa käyttää. Meinaan, kuntalaki ei, ei tota, velvota kuntaa, kuntaa, öö, ikään kun tuomaan edes valtuustoaloitteita tänne saliin asti. Se on meidän itse itsemme määrittelemä ja hyväksymä hallintosäännös, hyväksymä linjaus, että ne tuodaan. Mikä on myö- myös mun mielestä niinkun oikeus, ja sa-, vastaavasti

siin on toisella puolen se vastuu. Ja sitten samalla hyvä tunnistaa se, että se valtuustotalo myös maksaa jonkun verran, ja se myös rasittaa meidän, meidän koneistoo. Et siinäki taas vastuu, että minkälaisii aloitteit. Sitä on joskus, meinaan, selvitetty, ja muistaakseni se luku oli noin 5 000 euroa. Eli tavallaan lop- loppuun sanon vaan, et yhdyn tähän ikään kun... täs on pieneen moitte- moitteeseen niinkun kaupungilla, öö, niinku ikään kun viranhaltijoiden suuntaan on syytä. Ja miettii sitä prosessii, miten sitä hallinnoidaan, ja pysyä niissä määrärajoissa. Ei tarvi pidentää aikaa, kyl kuudes kuukaudes pitää saada ne vastaukset tänne ajoissa. Mut silti meil on myös vastuu, meillä valtuutetuilla.

Kiitos.

8 § Kunnan asukkaiden tekemät aloitteet vuonna 2021

0:42:37.5 Valtuutettu Tarja Eklund

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan samalla tavalla kun näihin, näihin valtuutettujen tekemiin aloitteisiin, niin näihin kuntalaist-, kuntalaisaloitteisiin, niin pitäis myös tää vastaus saada nopeemmin, et tääl on aika paljon, katsoin, näitä vireillä olevia, olevia alo-, öö, tota niin, kuntalaisaloitteita vielä, jotka on tehty joskus viime vuoden tammikuussa. Ja on 99 allekirjoittanutkin eräässä, että, että kyllä tähänki pätee minusta se sama, sama, että, että nopeemmin täytyy vastaukset saada, ja kun on kuntalaisista kyse, niin, niin voisin oikeestaan arvioida, että, että pitäis hyvinkin nopeesti vastata, että kuntalaiset sais tuntea, että, että heidän, heidän asiansa otetaan vakavasti, ku he niitä tänne ilmottavat.

0:43:30.8 Valtuutettu Ulla Kaukola

Puheenjohtaja.

Ja valtuutetut.

Paitsi nää valtuutettujen aloitteet niin myös kuntalaisten tekemät aloitteethan tulee aina kerran vuodessa tänne valtuuston tietoon. Ja kuntalaisaloitteiden määrä ei, ei näytä niinkään nyt riippuvan vaalivuodesta, vaan se

on ollu jo monena vuonna aika lailla sama, elikkä se noin 50. Ja suurin osa niistä näyttää kohdistuvan vuodesta toiseen aina kaupunkiympäristön toimialaan. Mut tää kuntalaisalotekinhan on kuntalaiselle vain niinku yks mahdollisuus vaikuttaa. Kun mä katson näitä aloitteita, niin mun huomio kiinnittyy ainaki siihen, että suurimmassa osassa aloitteista, niin allekirjottaneita on vain yksi. Ja siksi minun mielest pitäski katsoa tätä kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kokonaisuutta, eikä niinkään vain, vain kuntalaisalotteita. Ja satuin tossa itse kattomaan kaupungin uudet nettisivut, ja vaikuttaa kyl siltä, että tämä kaupungin tekemä nettisivu-uudistus on niinku kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kannalta aika onnistunu. Jos ette vielä ole ehtineet tutustua niihin nettisivuihin, niin tutustukaa, sekä valtuutetut että kuntalaiset. Siellä pääsivulla on otsikko Osallistu ja vaikuta, ja sen alle on koottu yhteen kuntalaisten niinku mahdollisuudet osallistua päätöksentekoon. Ja mielestäni se on vielä tehty niin, että se houkuttelee osallistumaan. Ja kyseisellä sivustolla voi tehdä myös tämmösen kuntalaisalotteen ja tarkastella, öö, niinku v-, käynnissä olevia aloitteita. Ja varmaan etätyöaika, jota tässä nyt se kaks vuotta on jatkettu, nii sekin on tuonu varmasti paljon uusia tapoja osallistaa kuntalaisia myös verkon välityksellä, mikä varmasti mahdollistaa vielä paremman vuorovaikutuksen ja kuntalaisten äänen kuulemisen monissakin asioissa – muun muassa kaava-asioissa.

Kiitos.

0:45:31.6 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia, öö, puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Öö, luettelo kuntalaisalosteista löytyy sieltä kuntalaisalotepalvelusta niinku vastauksineen, ja näitähän oli tällä kertaa 48. (Iso osa oli) tosiaan, kuten kollega to- totesi, niin (kaupunkiympäristön, ne on) lähinnä teiden ja katujen turvallisuuden parantamista: kun kuntalainen huomaa, että jossakin on puute turvallisuudesta, niin kannattaa ehkä ottaa ka-, tsekata, että miten se on. S-, korotettuja suojateitä, ajohidasteita ja sen sellasta, ja näitä hyviä aloitteita on aika runsaasti. Ja sitten, sitten on myöskin tämmösiä tosi jänniä kun talviunt-, -uintipaikkojen lisääminen, koirapuistoranta, hmm, koiraranta, Vantaa lisää vammais- vammaisten (taksimatkoihin liittyvä) bussilinjaa 562 ja pientaloalueiden turvaamista, ulkoilureittien valais- valaisemista, Myyrmäen keskustan kausivaloja, kävelyreittejä, meluaitoja,

kielikylpyluokkia, kuntoportaita ynnä muuta. Miltä tuntuis ajatus, jos vieraskielisille huoltajille ehdotetaan alueellisia vanhempainiltoja heidän omalla kielellään? Tai miltä tuntuis ajatus, öö, skeittipuistosta vaikkapa Hämeenkylään? Mun mielestä tää, tää on semmonen niinkun, öö, äärimmäisen tärkeä keino saada tietoo, et mitä kaikkee hyvää kuntalaiset haluaa, ja miten tätä ka-, Vantaata voitais kehittää, ja mä oon tosi iloinen, että täällä on todella paljon hyviä ajatuksia. Nuoria kannustetaan myös alotteellisuuteen. Oikeusministeriö sekä opetus- että kulttuuriministeriö yhteistyössä jä- järjestöjen kanssa kehittävät nuorten digiraatia. Ja mä en ihan tiedä, mis vaihees tää on, mutta, mutta tästä vois ehkä paremminkin viestiä. Ja ylipäättänsä tästä alotemahdollisuudesta, niin kaikki ei siitä tiedä, ja siitä vois olla niinku selkeemmin esillä ja ehkä joskus jotain juttua myöskin Vantaan Sanomissa.

0:47:23.1 Valtuutettu Juha Järä

Kiitos, puheenjohtaja.

Joo, tota, itse oon vahvasti sitä mieltä, että näitä kuntalaisalotteita pitäisi nostaa entistä enemmän esiin. Ei ainoastaan toki sen takia, että olen itse tehnyt Vantaan suosituimmat kuntalaisalotteet, vaan päinvastoin: luotan siihen, että kuntalaisilla on hyvä harkinta, ja sieltä tulee hyviä ideoita. Se ois oikeeta demokratiaa, lähidemokratian kehittämistä, kun nää tulis entistä paremmin käsittelyyn nää kuntalaisalotteet, joita eri puolilla Vantaata on mukavasti tullu – kiitän kaikkia tehneitä. Ja tota, totean myös sen, että nyt Vantaa kehittää monin tavoin muutoin näitä kuntalaisten osallistamismahdollisuuksia, niin edelleenki tää kuntalaisalote nähdään ehkä vähän semmosena vanhahtavana, vaikka itse asiassa se on erittäin hyvä, nopea ja toimiva systeemi hyvin hoidettuna. Ei muuta.

Kiitos.

0:48:21.0 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Viel tämmönen lisäys, et täs on kyl yks iso haaste, et ku näit alotteita tulee, niin on tosi tärkeetä, että ne myös otetaan tosissaan, ja varsinki sellaset alotteet, jotka on saanu erittäin paljon kannatusta, niin kyllä ne-, niihin pitää saada erittäin hyvä vastaus, ja sitten semmosista, jotka on niinku todella paljon saanu kannatusta, nii ois hienoa, jos niitä voitais käsitellä valtuustossa ja myöski niinkun ikään kun että, että me tosissaan niinkun kannustamme, koska jos me ei niitä huomioida, niin kyllähän se

niinkun aika, aika lätkäys, lätkäys turskalla on sitten niinkun kansalaisyhteiskunnan ja ka- kansalaisaktiivien naamalle siitä, että... Tää on niinku mun mielest äärimmäisen tärkeätä, että me otetaan nää tosissaan.

9 § Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma, strategia kaudelle -2022-2025

0:50:37.6 Nuorisovaltuuston edustaja Vida Amoah

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvää iltaa, arvon valtuutetut ja muu yleisö. Nuorisovaltuusto pitää sukupuolten välistä tasa-arvon toteutumista tärkeänä asiana. On mahtavaa, että Vantaa on laatinut erittäin informatiivisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus työn suunnitelman. Suunnitelmassa nuoret ollaan otettu hyvin huomioon. Suunnitelmassa myös tiedostetaan eriarvoisuuden olemassaolo sekä osoitetaan halua puuttua epäkohtiin. Tämä on tärkeä askel kohti syrjinnästä vapaata Vantaata. Toivoisimme, että ainakin yläkouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa käsiteltäisiin suunnitelman sisältöä ja pohdittaisiin yhdessä sitä, miten yksilönä voisimme toimia esimerkiksi tilanteissa, joissa esiintyy seksismiä tai muunlaista syrjintää. Toivoisimme myös sitä, että kaikki vantaalaiset koulut laatisivat laadukasta tasa-arvosuunnittelua, jolla s-, jolla olisi riittävän ohjaava vaikutus arkipäivän toiminnassa. Työ eriarvoisuuden vähentämiseksi Vantaalla ei saisi koskaan jäädä vähäiseksi. Vantaalla pitäisi jatkuvasti tehdä tasa-arvon ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman kanta-, kaltaisia konkreettisia tekoja eriarvoisuuden kitkemiseksi ja yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi. Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus työn suunnitelmassa on erinomaisia tavoitteita, ja me nuorisovaltuutetut toivomme Vantaan saavuttavan ne ajallaan. Kiitos ajastanne ja tästä mahdollisuudesta.

Kiitos.

0:52:23.2 Valtuutettu Mika Niikko

Joo, kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tasa-arvo-, yhdens-, -vertaisuussuunnitelma tuo esille monia näkökulmii siitä, miten täällä Vantaalla niin vantaalaisen kun täälläkin asuvan, opiskelevan ja, ja,

ja vierailevan henkilön kaikki oikeudet tulis ottaa huomioon. Ja kiitän nuorisovaltuustoo siitä, et he pitivät tärkeenä nostaa esille nimenomaisesti tämän seksuaalisen häirinnän, mikä on kouluissa nykyään yllättävän yleistä. Tässä, öö, suunnitelmassa käy ilmi, että lukiolaisista 50 prosenttia, nuorista naisista, on kokenu seksuaalist häirintää, ja ammattikouluissa vieläkin suurempi määrä kun tämä. Ja tämä ei ole hyväksyttävää. Jokaisella tytöllä ja myös pojalla ja naisella ja miehel on oikeus käydä koulua, opiskella ja kasvaa täällä ilman tällaista häirintää. Ja siinä mielessä on hyvä, että tästä tulee vahva viesti, että me teemme kaikkemme, jotta tällainen kehitys saadaan toiseen suuntaan muuttumaan. Mutta se, mikä tässä hämmensi, oli se, että täst on tehty kuitenkin hyvin pitkälle hiukan, voisko sanoo, ideologinen pamfletti. Täällä nostetaan eräitä kysymyksiä liian kärkkäästi esille ja ilman kunnon pohdintaa, perusteluu, ja sen takii tämä vesittää tämän, öö, tämän, tota, suunnitelman niinku yhteisen hyväksymisen, voisko näin sanoa. Ja esimerkkinä mua huolestuttaa se, että ku täällä otetaan tavoitteeksi sellaisia asioita, että esimerkiks sukupuolen identiteetin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä pitää saada loppumaan, ja keinoja siihen esitetään, että tehdään yhteistyötä yhdenvertaisuutta edistävien järjestöjen kanssa syrjinnän havaitsemiseksi toiminnassamme.

Elikkä tästä voi saada sellasen mielikuvan, että nyt pitää löytää ulkopuolisia alan asiantuntijajärjestöjä, jotka tulevat katsomaan, mil-, missä, mil- millä tavalla sitä tapahtuu, ja tehdään jonkunnäköstä tutkimusta sitten lasten ja nuorten maailmassa erityisesti. Täällähän on lueteltu, että tätä pohdintaa, syrjimättömyyttä toiminnassa pitää toteuttaa varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, nuorisopalveluissa ja jopa avustuksia myönnettäessä. Ja tavoitteet voivat olla sinänsä joidenkin mielestä perusteltuja, hyviä, mutta se, miten se tullaan toteuttamaan, huolestuttaa minua. Meidän täytyy muistaa myös, että meillä on olemassa myös syrjimättömyys kaikkia muitakin ihmisryhmiä kohtaan, kuten esimerkiks meil on uskonnonvapaus. Uskonnonvapauteen kuuluu saada uskoa, että mies ja nainen on se, jotka ovat Jumalan luomia kuvia, ja meil on mies- ja nais-, biologinen identiteetti ainoastaan. Ja heiltä ei saa tavallaan niinku riistää sitä omaa oikeutta uskoa näin, jos he haluavat uskoa näin. Ja mä pelkään, että täs alkaa tällänen kehitys, että nyt jollakin voi olla väärä mielipide, se mielipide, se pitää saada muuttumaan, koska muuten se nähdään, öö, tälläsenä, niinku, jopa vihapuheena tai vihasena asenteena seksuaalivähemmistöjä kohtaan, mikä ei pidä paikkaansa. Arvoisa puheenjohtaja,

täällä sivulla 50 mainitaan näin, että sukupuolen moninaisuuden syrjivä toiminta sekä toisaalta toiminta tällaista syrjintää vastaan on yksi aikamme suurimmista ihmisoikeuskamppailuista. Onko todella näin? Onko tämä se suurin ihmisoikeuskamppailu? Mistä tällainen teksti tänne vihkoon on saatu, kenen asiantuntijan toimesta, haluan kysyä sitä viranomaisilta, tai virkamiehiltä? Tälläisiä lausuntoja, tää on ideologista pamflettii. Ja nyt kö me tehdään tälläisiä hyvää tarkoitusperiä olevia tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta (--) [0:56:11] miks me pilaamme sen tämmösellä (tavalla? Se nostetaan) esille, että nyt ollaan saatu kirjastokorttiin mahdollisuus laittaa sukupuoli, mutta siihen se esimerkki jääki. Ja mä oon huolissaan siitä yhdestä asiasta, mä perustelen tän nyt lyhkäsesti. Puheenjohtaja, hetkinen aikaa vielä. Varhaiskasvatuksessa, koulussa ja nuorisotyössä tehdään todella hyvää työtä meidän lastemme hyväksi.

Mutta täytyy muistaa se, että lapsen ensisijainen kasvatusvastuu on heidän vanhemmillaan ja heidän perheellään. Ja he haluavat, että kaupunki tukee heidän lastensa myös arvomaailman kasvatusta. Jotku vanhemmat voivat syystä pelätä sitä, että esimerkiksi jos jotku ei niinkään hienovaraisesti lähesty tätä asiaa, voivat vaippa la-, voi, voi vaikka murrosiässä (vol-, olevan) lapsen, nuoren seksuaalisuutta häiritä esittämällä väittämänä toteen, tosiasioina sellaisia, jotka heidän kodissaan eivät ole tosi- tosiasioita heidän mielestään. Ja tätä tasapainoo mä nyt tässä kuulutan, koska nyt ku me lähetään toteuttaan näitä asioita, nii pitää muistaa herkät lapset puolelta ja toiselta, että me emme ketään tavallaan jyrää tai syyllistä vääräl taval, jos he ajattelevat eri tavalla. Että toivottavasti tää nyt tuli tälleen niinku pehmeesti sanottuna, ettette ymmärrä väärin: ei minulla ole tätä tavallaan hyvää tavotetta vastaan, mutta meidän täytyy ymmärtää, että kasvatusvastuu on vanhemmilla. Me emme saa altistaa meidän lapsiamme minnekään kokeiluihin siitä, onko heidän sukupuolensa mikä muu tahansa, jonku toisen opettamana. He päättävät siitä itse heidän (vanhempiensa kanssa) [0:57:47] mahdollisesti. Arvoisa puheenjohtaja, en ikävä kyllä (jää, tääl ois varmasti hyvä) debatoidakin, koska mul on tässä muita menoja, mutta... Tai debatin hoitaa kyllä sitten Perussuomalaisten muu ryhmä teidän kanssanne, olkaa hyvä.

0:58:52.5 Valtuutettu Pirjo Luukkala

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät kuulijat.

Ja erityisesti te, jotka olette pyytäneet tätä puheenvuoroa. Viranhaltijat ja me poliittiset päättäjät olemme tehneet jo paljon työtä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteuttamiseksi Vantaalla. Tiedämmehän, että yhdenvertainen kohtelu on ihmisoikeus. Lisäksi tiedämme, että Suomen valtio on sitoutunut moniin kon-, kansainvälisiin sopimuksiin, jotka meitä velvottavat. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla on siis tahtotila myös Vantaalla. Mikä sitten estää sen, että Suomen ratifioimat ja laina-, lainsäädännölläkin turvaamat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden velvoittavat periaatteet eivät aina toteudu – eivät täällä Vantaallakaan? Onko kyse sittenkin tiedon puutteesta? Otan yhden konkreettisen esimerkin, ja joka siis meitä poliitikkoja että teitä viranhaltijoita sitova sopimus ja sen täytäntöönpano. Vuonna 2016 kesäkuussa Suomi ratifioi vammaisten oikeuksien sopimuksen Sepon päivänä 10. päivä kesäkuuta. Sopimuksen ratifiointi tarkoitti myös, tarkoittaa myös Vantaalla sitä, että sopimuksessa olevat sisällöt velvoittavat sekä viranhaltijoita että meitä poliittisia päättäjiä. Emme voi sulkea silmiä edes sopimuksen yh-, yksityiskohdilta. No, miten sitten saisimme YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen sisällön toimimaan konkreettisesti ja parhaalla mahdollisella tavalla Vantaan päätöksenteossa ja erityisesti asiakaspinnassa? Tärkeä olisi vahva tietoisuuden lisääminen vammaisten oikeuksien sopimuksen velvoittavuudesta. Tässä työssä me poliittiset päättäjät sekä te viranhaltijat olemme keskiössä. Lisätään tietoisuutta vammaisista henkilöistä ja edistetään vammaisten henkilöiden oikeuksia ja ihmisarvon kunnioittamista. Ajankohtainen aihe: ihmisarvon kunnioittaminen. Vammaiset ihmiset, tiedättekö, auttaa meitä näkemään, että ihmiselämä on itsessään arvokasta.

Kiitos.

1:01:54.0 Valtuutettu Eva Tawasoli

Arvoisa puheenjohtaja.

Arvoisa valtuusto.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on juuri nyt tärkeämpää kuin koskaan. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat jokaisessa yhteiskunnassa aivan keskeisiä edellytyksiä turvallisuudelle ja siten elintärkeitä, etenkin nyt, kun turvallisuuden mannerlaatat järkkyy ympärillämme. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat meidän

yhteiskuntamme liima, ja niiden merkitys vain kasvaa, kun epävakaus Suomen ulkopuolella lisääntyy. Siksi tervehdin ilolla Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmaa. Tartun, tartuin siinä, öö, etenkin kolmeen tärkeään asiaan. Ensinnäkin me päättäjät olemme paljon vartijana tasa-arvon toteutumisessa, ja meille on-, omistettu kappale on elintärkeä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö, öö, -työtä kohtaan esiintyy aivan liian usein vähättelyä, vähän niinku, öö, valtuutettu, öö, Mika Niikko äsken teki ja poistui kiireesti valtuustosalista eikä jäänyt kuuntelemaan debattia. Polarisoituneessa ilmapiiressä on ollut tahoja, jotka vähättelyn lisäksi suorastaan vastustavat kaikkea tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä. Toivon, että Vantaalla jokainen luottamushenkilö perehtyy tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tarkoitukseen, sisäistäisi sen tärkeyden, eikä omalla toiminnalla lähtisi kaventamaan esimerkiksi perustus oikeudellisia, öö, perustuslaillisia oikeu-, öö, oikeuksia joidenkin vähemmistöryhmien o-, öö, oikeuksia kohtaan ja horjuttamaan yhteiskunnallista vakautta. Toiseksi on mahtava nähdä, että Vantaalla halutaan tehdä moniperusteista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä. Voimme huomioida yhteiskunnan sokeita pisteitä ja pyrkiä lopulta ratkaisemaan niihin liittyviä ongelmia vain moniperusteisella työllä.

Otetaan esimerkiksi: öö, moniulotteisella tarkastelulla voidaan havaita, kuinka asuinpaikka, sosioekonominen asema, koulutustaso ynnä muut samanlaista vaikuttaa erityisesti nuorten miesten tulevaisuudennäkymiin, tai sitä, että kuinka Vantaan tulee pikaisesti tehdä toimenpiteitä edistääkseen esteettömyyttä vammaisten kohdalla. Kolmanneksi tasa-arvotyön pitää olla riittävän konkreettista, pelotonta ja avointa. Ihmiskauppa, lasten sukuelinten silpomista, kunniaan liittyvä väkivalta ja muita törkeitä ihmisoikeusrikkomuksia ei saa antaa tapahtua. Meidän tulee tehdä kaikkemme, että Vantaalla kukaan ei kokisi lähisuhdeväkivaltaa tai tulisi syrjityksi työelämässä. Meillä on tarjolla erinomaisia työkaluja, kuten tasa-arvohakuinen budjetointi, johon pitää tarttua kaikilla toimialoilla. Vantaalaisille tulee lisäksi kertoa avoimesti, mitä tasa-arvotyössä on saavutettu, miksi toimia tehdään, ja mitä on vielä tekemättä. Lopuksi, vaikka olemmekin tehneet kovaa työtä ihmisten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden eteen, silti työtä on paljon jäljellä. Ei muuta kuin kääritään kaikki hihamme ja tehdään Vantaasta tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden ja siten myös turvallisuuden ja vakauden edelläkävijä.

Kiitos.

1:05:46.9 Valtuutettu Reija Friman

Puheenjohtaja.

Ajattelin pitää oman puheeni täysimittaisena, eli –

1:05:50.4 Valtuutettu Reija Friman

– varmaan Kauppiselle voi tässä kohtaa antaa –

1:06:00.2 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Mm, täs on hyvä harjotella nyt tätä debattia. Kannustan siihen. Ihan lyhyesti vaan, et kyl jokainen saa uskoo miehiin ja naisiin, mut isohko haaste on se, että nämä, jotka ovat jotain muuta, kokevat syrjintää. Ja lapsilla pitäs olla oikeus ja... oikeus olla, mitä ne ovat, tulla hyväksytyksi sellaisen kun ovat. Ja siitähän tässä syvällisesti on niinku kyse syvimmitään.

1:06:31.1 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Ei pitäs tietysti poissaolevien kanssa, kanssa väitellä. Tuota, valtuutettu Niikko ehti tässä jo, tässä jo lähteä, mutta kun valtuutettua Niikkoa, Niikkoa kuuntelin, nii olis kun, tuota, Moskovan patriarkka Kirill olis puhunut, että gay pridet ovat, ovat jonkinlainen osoitus länsimaiden rappiosta ja la-, ja lapsia kä-, kasvatetaan vähemmistöjen edustajiksi. Ei tällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä, nii ei sillä pakoteta ketään yhtään mihinkään tai ketään luopumaan uskostaan. Sillä tuetaan erilaisia identiteettejä ja erilaisia ihmisiä, ihmisten erilaisuutta. Se tekee sen näkyväks ja mahdolliseksi.

1:07:07.1 Valtuutettu Antero Eerola

Mutta, ja v- viimenen virke, mutta ku itsel o uhkakuva, nii sitä vastaan hyökkää, nii yleensä ei häviä.

1:07:19.0 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan koen harmilliseksi, että valtuutettu Niikko heittää ensin ilmoille muutamia olkiukkoja, kutsuu tätä tasa-arvo-, öö, ja yhdenvertaisuus-, öö, -suunnitelmaa, öö, ideologiseksi pamfletiksi ja sen jälkeen lyö lipun sisään ja häipyä tästä valtuustosalista. Mun mielestä tää valtuutetun käytös ei kunnioita tätä valtuuston

tätä ohjelmaa muttei myöskään valtuuston hyvää puhekeskustelua, et jos haluaa herättää keskustelua, nii soisi hänen olla täällä myöski paikalla. Vantaa yksiselitteisesti sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen, ja valitettavasti valtuutettu Ni-, mä ajattelin näin, että, et itsekin, että, että se on hyvä, et tavallaan tehdään tarkeeta tämmöstä työtä, mutta Niikon puheenvuoron jälkeen ymmärsin vielä tarkemmin tämän ohjelman arvon ja ajattelen, että ehkä tälle keskustelulle tosiaanki on tänään illalla tärkeä paikka.

Kiitos, puheenjohtaja.

1:08:22.8 Valtuutettu Reija Friman

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Haluan ensimmäisenä kiittää viranomaisia tästä laaditusta kattavasta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta. Öö, itse oon tuore valtuutettu, joka itse asiassa parhaillaan, öö, pitää ensimmäistä puheenvuoroaan tässä valtuustosalissa [naurahtaa]. Katsotaan, kuinka tästä jännitykseltäni suoriudun. Oma syyni hypätä mukaan politiikkaan viime keväänä, öö, on ollu nimenomaisesti halu tehdä työtä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Ja tätä taustaa vasten on ollu ilo huomata, että tätä työtä Vantaalla todella jo tehdään, aktiivista yhdenvertaisuustyötä. Kun puhutaan vaateesta edistää yhdenvertaisuutta aktiivisesti, me itse asiassa puhutaan ihan äärimmäisen haastavasta ja moniulotteisest tehtävästä. Haasteellista siit tekee osittain se, että syrjintä ja rasismi on myös rakenteellista. Se on usein arkipäivästä ja tiedostamatonta. Ja juuri tän takia sen kitkeminen on niin vaikeeta, ja sen takia se vaatii tekoja aivan erityisesti meiltä, jotka itse emme ole syrjinnän kohteena, siinä altavastaavan roolissa.

Yhdenvertaisuuden edistäminen on siis toisin sanoen haastavaa tunnistustyötä, rakenteessa piilevien epäkohtien tunnistamista ja niihin reagoimista. Siinä lain ja ihmisoikeuksien tuntemus on tietysti eittämättä ihan, öö, merkittävä aputekijä, mutta ennen kaikkee mä ajattelen, et erityisesti meidän o huolehdittava, et marginaaliryhmiin kuuluvien, kuten sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvien, eri tavoin toimintarajotteisten tai, öö, maahanmuuttajien aidosta kuunkuuntelemisesta ja kohtaamisesta ja heidän tukemisestaan. Ennen kaikkea mä aattelen, et, et meidän työ, öö... Noin, saadaan vielä tää tänne takas [naurahtaa]. Et,

et se kaikkein tärkein meidän työ on tunnistaa, et meidän täytyy tunnistaa ja tunnustaa, et meil jokaisella on opittuja ennakkoluuloja, kielteisiä käsityksiä suhteessa muihin. Voi kuulostaa jotenki rohkealta sanoa, et, et rasistisia ajatuksia on myös mussa, mut voin suorilta todeta sen olevan totta myös omalla kohdallani. Ja nään, et tää on nimenomaan se juttu, et niin kauan ku me ajatellaan, et, et me ollaan itse siit syr-syrjinnän harjottamisesta, öö, ikään ku, öö, vapaita ja, ja i- ikään ku toiseutetaan meitä ja toisiamme niin, e- et se syrjintä ja rasismin harjottaminen tapahtuu yksin joidenkin muiden toimesta, niin niin kauan me ei päästä tässä työssä eteenpäin. Meidän on siis aidosti ymmärrettävä oma roolimme näiden valtarakenteiden ylläpitämisessä ja aktiivisesti pyrittävä purkaan niitä. Ja se työ todella lähtee meistä itsestämme. Rasismi ja syrjintä, ne ei oo luonnonilmiöitä. Niitä voidaan luoda tai ratkaista poliittisilla toimilla. Mä toivon, et jokainen, me tääl valtuustosalissa muistetaan, et meidän velvollisuus on kuunnella, uskoa rasismin ja muun syrjinnän kohteeks joutuneiden kokemuksia, opetella ja toimia, ja ollaan osaltamme näin luomassa taval-, turvallista tilaa kaikille meille täällä Vantaalla.

Kiitos.

1:11:47.6 Valtuutettu Pirkko Letto

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutetut.

Ja muut kuulijat.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat arvoja, jotka ovat minulle ensisijaisen tärkeitä (ja n-, myös) edustamalleni puolueelle. Vantaan kaupungin sitoutuminen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen on osa Vantaan strategiaa vuosille -22–25, jossa todetaan, että Vantaan kaupunki sitoutuu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjimättömiin toimintatapoihin. Tämä edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä kaikessa päätöksenteossa ja kaikissa palveluissa. Tämä strategian linjaus on erinomainen pohja myös valtuustotyölle: onhan valtuusto myös itse strategian hyväksynyt. Vantaan kaupunki on tehnyt määrätietoista ja laajaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-, öö, -työtä vuodesta 2006 alkaen. Kaupunkimme tasa-arvotyö on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettua. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yksi tavoite on, öö, yksi tavoite on meitä päättäjiä koskeva ja kuuluu: poliittiset luottamushenkilöt edistävät toiminnassaan tasa-arvoa ja

yhdenvertaisuutta, mikä merkitsee sanoutumista irti vihapuheesta ja turvallisemman yhteisen tilan varmistamista Vantaan poliittisen luottamushenkilöiden eettisten periaatteiden avulla. Nämä eettiset periaatteethan lepäävät ilmeisesti edelleenkin hallituksen pöydällä, ja to- toivoisimme, että saisimme tänne valtuustoon mahdollisimman pian päätettäväksi, ja yhdessä niitä sitten sovellettavaksi. Öö, tämä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmahan piti sisällään erilaisia avauksia, ja, ja yksi näistä uusista avauksista oli mielestäni erittäin ajankohtainen ja liittyy koronakriisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutuksiin pandemian hoidossa ja jälleenrakentamistyössä.

Tämä avaus kuvaa mielestäni hyvin sitä, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on jatkuvaa, ja sitä tulee tehdä muuttuvassa toimintaympäristössä. Koronapandemiahan on kohdellut sukupuolia eri tavoin, ja sillä on vaikutukset myös yhdenvertaisuuteen. Sukupuolen mukaan vaikutukset ovat erilaiset henkiseen hyvinvointiin, työllisyyteen, toimentuloon sekä palkattoman työn ja hoivan suhteen. Kouluterveyskyselyn tulokset, kuten tiedämme, öö, nuoret ja etenkin tyttöjen hyvinvointi on heikentynyt. Työelämässä naisvaltainen terveydenhuoltoala on ollut koronan vastaisessa taistelussa eturintamassa. Ja kyllä täytyy todeta myös, että, öö, naisvaltaiset alat varhaiskasvatus ja koulutus ovat myös joutuneet lie-, tässä koville. Yhdenvertaisuusnäkökulmasta korona on osunut kaikkein pahiten ihmisryhmiin, jotka ovat jo muutoinkin heikommassa asemassa. Tästähän tietysti meillä esimerkkinä on maahanmuuttajat, pienituloiset ja epävarmassa työmarkkina-asemassa olevat. (-) [1:14:48] toimenpiteiden toteutuksessa meidän tulee ottaa huomioon nämä seikat.

Kiitos.

1:15:01.7 Valtuutettu Pirkko Letto

Näin vanhakin voi osata.

1:15:22.9 Valtuutettu Tarja Eklund

Se oli kauniisti sanottu, Antti. Joo, hyvät valtuutetut, Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma on erittäin tärkeä ja lähes kaikkea kaupungin toimintaa koskeva asiapaperi. Aina ei edes pysty (hahmo- hahmottamaan), mitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittaa konkreettisesti toimenpiteinä, ja missä kaikissa asioissa se tulisi huomioida. Tasa-arvoista ja yhdenvertaista syrjim-

syrjimätöntä kohtelua kaikkien ihmisten, eri sukupuolien välillä, työelämässä, koulumaailmassa, terveydelli- terveydellisissä ja sosiaalisissa kysymyksissä. Yhdenvertaisuuden edistämisen velvoite koskee kaikkia palvelujamme. Siksi onkin hyvä, että kaikilla toimialoilla käsitellään ne toimenpiteet, joilla voidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuutta edistää, ja tuodaan ne osaksi ohjelmaa. Vantaa on ollut näissä asioissa aktiivinen – erityiskiitos niille virkamiehille, jotka ovat tähän työhön osallistuneet. Vantaa on myös mukana useissa vapaaehtoisissa sitoumuksissa ja verkostoissa. Vantaa ant-, allekirjoitti Euroopan kuntien ja alueiden neuvoston eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan vuonna 2007 kolmantena kuntana Suomessa.

Kyseessä on erityisesti poliittisen päättäjien sitoutuminen. Poliittisen luottamushenkilöiden tulee edistää toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Ja uusi tärkeä avaus: sanoutuminen irti vihapuheesta ja turvallisemman yhteisen tilan varmistaminen Vantaan poliittisten luottamushenkilöiden eettisten periaatteiden avulla. Sananvapauden nojalla ei saa loukata muiden ihmisten keskeisiä oikeuksia. Viime aikoina kaikkialla maailmassa ja myös Suomessa on vahvistunut vihapuhe, jota tuotetaan erityisesti sosiaalisessa mediassa, mutta myös muualla yhteiskunnallisessa keskustelussa. Vantaan poliittisten luottamushenkilöiden eettiset periaatteet on luonnos, joka on valmistelussa tällä hetkellä. Saavutettavuus ja esteettömyys tarkoittavat hyvin monia asioita, esimerkiksi digitaalista esteettömyyttä, jolla turvataan kaikille yhdenvertainen mahdollisuus hoitaa asioitaan digitalisoituneessa yhteiskunnassa. Se tarkoittaa myös esteetöntä kulkemista ja pääsyä palvelujen piiriin, esteettömiä julkisia kulkuvälineitä ja rakennuksia sekä liikkumista niissä ja muissa julkisissa palveluissa. Tämä pitää huomioida paremmin jo suunnitteluvaiheessa, palveluissa ja rakentamisessa. Uusi avaus: rakennusten ja tilankäytön suunnitteluun otetaan työn alusta saakka mukaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma. Rakennuksilla ja tiloilla on käyttötarkoitus, ja niiden käyttäjillä on ikä, alkuperä, kieli, vakaumus, terveydentila, sukupuoli ja niin edelleen. Näillä henkilöön liittyvillä perusteilla on erikseen ja yhdessä merkitystä sille, miten saavutettava, syrjimätön tai toimiva jokin rakennus tai tila tosiasia on. Yhdenvertaisen tila-tilasuunnittelun muistilista on tekeillä ja valmistunee keväällä 2022. Teemme yhdy-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa yhteistyötä Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen kanssa. Etenkin terveyden ja sosiaalipalvelujen tasa-arvoinen ja yhdenvertainen saatavuus ovat keskeisiä tavoitteita.

1:18:56.1 Valtuutettu Ranbir Sodhi

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Esillä olevassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa strategiakaudella 2022 viiva 2025 jatketaan työtä tasa-arvon ja... tasa-arvon edistämiseksi Vantaalla. Tuo on arvokasta, ja ohjelma ansaitsee kiitoksen. Se on perusteellisesti tehty; kuitenkin on asioita, jotka olisi toivonu painottavan tai otettavan esille enemmän. Hyvät valtuutetut, Vantaalla on tehty tasa-arvosuunnitelma vuodesta 2006 lähtien. Viimeisessä suunnitel- suunnitelmassa vuodelta 2017 edellytettiin muun muassa, että poliittiset luottamushenkilöt edistävät toiminnassa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Vantaan poliittisen luottamushenkilöiden eettiset periaatteet ovatkin valmistelussa tämän vuoden alkupuolella – siitä kiitokset (kaupunkijohdolle) [1:19:58]. Suomessa perustuslaki turvaa ihmisten yhdenvertaisuuden, eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan.

Nyt esille olevassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on kuitenkin (rajotuksia). Se on rajattu koskemaan koko kaupunkiorganisaatiota, ja siinä ei suunnitella esimerkiksi eriarvosuuden, köyhyyden, syrjäytymisen, hyvinvoinnin, turvattomuuden tai väkivaltavastaisia työtä. Ennen muuta tässä tu-, suunnitelmassa tasa-arvo-, -arvolla tarkoittaa useemmissa kohdissa sukupuolten tasa-arvoa. Suomi on tunnettu maailmalla naisten tasa-arvosta, vaikka siinäkin on ri-, siinäkin riittää vielä korjaamista. Olisin toivonu, että suunnitelmassa olisi tarkasteltu enemmän tasa-arvoa esimerkiksi iän tai etnisen taustan kannalta. Niissä asioissa meille on vielä tosi paljon korjaamista. EU-MIDIS II:n tutkimuksen mukaan Suomessa oli koettu häirintää eniten niiden 12 EU-m-, -maan joukossa, jossa tutkimus oli tehty. Suomessa 47 prosenttia vastanneista oli kokenut häirintä etnisen tausta- taustansa tai maahanmuuttajansa vuoksi viimeisten 12 kuukauden aikana. Häirintäkokemusten keskiarvo tutkimuksessa ma-, tutkituissa maissa oli 21 prosenttia. Vaikka meille on lainsäädäntöä, öö, lainsäädäntöä, ihmisten tasa-arvokohtelu ei toteudu edel- edelleenkaan. Saa nähdä, miten käy ikäsyrjinnän kanssa. Sen vähentämiseksi on ryhdytty toimipiteisiin, ja viime vuoden lopulla aloitti työssä vanhusasiavaltuutettu. Miten tasa-arvo toteutuu sellaisten ihmisten kohdalla, jota uhkaa syrjintä monella tapaa? Miten tasa-arvoinen, tasa-arvoinen on iäkäs, sairas, vammanen tai muualta Suomeen muuttanut? Uskon, että

korjaamistyötä riittää paljon. Puheenjohtaja, jatkan sitten (seuraaval puheenvuorol)
[1:22:29].

Kiitos.

1:22:34.9 Valtuutettu Juha Suoniemi

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja arvon valtuutetut.

Vaikka tässä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmassa onkin myös paljon hyvää ja kannatettavaa, niin valitettavasti liian usein tekstin ja käsitteiden taustalta paistaa yhdysvaltalainen äärivasemmistolainen ajattelu, usein suoraan suomennettuna ja kyseenalaistamattomana. Erityisesti tämä näkyy siinä, kuinka sukupuolta ja sukupuoli-käsitettä muovataan uudelleen, esimerkiksi kieltämällä poikien ja tyttöjen biologisia eroja. Suunnitelmassa kerrotaan lasten omaksuvan varhain sukupuoliin liitetyn roolijaon, mutta tuo roolijako perustuu kuitenkin todellisuuteen. Poika- ja tyttölapset eivät yleensä leiki erilaisilla leluilla, koska yhteiskunta niin sanoo, vaan koska he ovat biologisesti erilaisia ja täten myös yleensä toteuttavat erilaisia sukupuolirooleja. Tästä asiasta ei ole olemassa mitään tieteellistä epäselvyyttä. Termi, öö, sukupuolitettu särähti myös korvaani: ikään kuin sukupuoli olisi kielen luoma konstruktio, joka annetaan syntyessä, eikä biologinen fakta, joka observoidaan syntyessä. Tällaisille epätieteellisille käsitteille ei pitäisi antaa jalansijaa virallisissa yhteyksissä. Vantaa haluaa myös antaa asukkaalle ja asiakkaalle mahdollisuuden määritellä oman sukupuolensa itse. Jokainen saa toki tuntea olevansa mikä tai mitä tahansa ilman, että siinä olisi mitään väärää, mutta emme voi uudelleen määritellä fyysistä todellisuutta kenenkään subjektiivisen kokemusmaailman perusteella.

Vain mielikuvitus on rajana siinä, millaisia väärinkäytöksiä sukupuolen tekeminen ilmoitusluontoiseksi asiaksi mahdollistaa. Olen myös huolissani tasa-arvosuunnitelman pyrkimyksistä kaventaa sananvapautta, sanoutumalla irti vihapuheesta sekä varmistamalla turvallisen yhteisen tilan. Mutta kuka määrittelee vihapuheen? Kuka tahansa voi loukkaantua mistä tahansa, joten myös mitä tahansa voidaan potentiaalisesti kieltää tai rajoittaa vihapuheen verukkeella. Juuri tämän takia jo valistuksen aikana ymmärrettiin, että sananvapaus on koskematon oikeus, sillä sanoilla ei voi loukata perusoikeuksia, ainoastaan väkivallalla tai sen uhalla voi.

Kohdatessasi epämiellyttäviä sanoja voit aina poistua paikalta. Kohdatessasi väkivaltaa et voi.

Kiitos.

1:25:43.7 Valtuutettu Jussi Särkelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma strategiakaudelle on hyvä. Toisaalta miten se voisi olla toisenlainen, etenkin näinä päivinä, kun rasismi pikemminkin lisääntyy kuin vähenee? Näin etenkin arkipäivän rasismin osalta. Viime viikolla eräs opettaja otti vantaalaisessa koulussa puhutteluun maahanmuuttajapoikaa kiusanneen kiusaajan, molemmat yhdessä. Opettajan kehottaessa kiusaajaa pyytämään tekojaan anteeksi, tämä oli sanonut, että hän ei tuollaiselta anteeksi pyydä. Opettajan toistaessa, toistaessa kehotuksen kiusaaja oli sanonut, et tuo naamakin on väriltään kuin kakka. Opettajan suutahtaessa kiusaaja oli jatkanut: minun äiti on samaa mieltä. No mitäpä opettaja enää siihen? Antirasistisia ohjelmia on terävöitettävä juuri nyt, kun meillä, jossa n-sana on ollut jo vuosikymmeniä kielletty, ryssä-sanon viljely on paitsi luvallista myös koko ajan lisääntymässä. Lukuisat venäläisperhe-, -peräiset tytöt ja pojat tulevat itkien koulusta. Tästä on faktaa. Kun aikuiset kieltävät tuttavuudet ja ystävyudet, parhaimmillaankin ehdollistavat ne, ja jopa valtakirkko tosiasiallisesti työntää osan Venäjältä peräisin olevista ihmisistä ulos, jää tästä ajasta syvät ja pitkäaikaiset haavat kulttuuriimme ja jokaisen meidän sieluumme.

Tämän suhteen on kerta kaikkiaan tehtävä jotakin. Yhdenvertaisuussuunnitelmassa todetaan, että 47 prosenttia on kokenut häirintää etnisen taustansa vuoksi viimeisen 12 kuukauden aikana. Suomen ensimmäinen musta missi Lola Oduşo kirjoittaa blogissaan: en suostu olemaan vihainen musta nainen, että arkipäivän rasismi on hänen kokemuksensa mukaan lisääntynyt koko hänen elämänsä ajan. Hän pitää Suomea yhtenä rasistisimpana valtiona. Rasismi ei lopu valistustyöllä ja kasvattamalla jokainen suomalainen suopeaksi toisia kohtaan. Nykyisillä toimintatavoilla näkyvä rasismi saattaa jonkun verran vähetä ja mennä piiloon samalla tavalla kuin koulukiusaaminen koulussa ja koulusta. Kyse on rakenteista. Meidän rakenteemme tuottavat rasistisia käytäntöjä. On siis luotava uusia rakenteita. Mitä ne kuntatasolla voisivat olla? Strategiaohjelmassa mainitaan romanit,

meidän vanha vähemmistömme. Vantaalla asuu jopa neljäsosa Suomen romaneista. Viime torstaina kuulin, että tällä perusteella Vantaata voitaisiin kutsua Suomen romanipääkaupungiksi. Ottakaamme kiinni tästä vahvuudesta. Täs oli osa yks. Pyydän hetken kuluttua osa kaks.

1:29:21.3 Valtuutettu Ulla Kaukola

Tällä Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertasuustyön –

[1:29:24-1:29:56, sivuavaa keskustelua]

1:29:57.0 Valtuutettu Ulla Kaukola

Joo, puheenjohtaja.

Ja valtuutetut.

Tällä Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertasuustyön suunnitelmalla on aivan erinomainen nimi. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole, ne tehdään. Ja tää nimihän korostaa sitä, että hyvin harva epäkohta paranee laiskasti odottamalla. Ja senhän me politiikassa mukana olevat tiedämme, ja juuri siksi varmaan olemmekin mukana. Yleensä vaaditaan suunnitelmallisuutta, tavoitteita, vanhan ja totutun kyseenalaistamista – muuten mikään ei muutu. Suomessa kuntapolitiikka oli hyvin pitkään pääsääntöisesti miesten harrastus, ja olisi varmaan vieläkin, ellei vuonna -95 olisi tullut voimaan 40 prosentin sukupuolikiintiö päätöksentekokelemissä, joiden jäseniä ei valita yleisillä vaaleilla. Jos tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioihin ei aktiivisesti kiinnitä huomiota, niin mikään ei muutu.

Tämän päivän esityslistalla on sopivasti ainakin kaksi muutakin päätöskohtaa, jotka liittyvät tasa-arvo- ja yhdenvertasuustyöhön, nimittäin henkilöstökertomus, jossa mainitaan naisen euron yhä olevan Vantaalla 88 senttiä, sekä valtuustoaloite tehtävänimikkeiden neutralisoinnista. Joku saattaa tietenkin kysyä, miksi ihmeessä käyttää suuria summia siihen, että esimerkiksi sana esimies muutetaan kaikissa dokumenteissa esihenkilöksi, eihän se muuta mitään. Mutta kyllä se muuttaa: se muuttaa perinteistä ajattelutapaamme sukupuolten työnjaosta, ja se kyseenalaistaa käsitystämme kaksinaapaisesta sukupuolijaottelusta. Se, että naisen euro Vantaalla yhä on vain 88 senttiä, kertoo myös epätasa-arvosta. Usein miesvaltaisten alojen työ on rahalla mitattuna arvokkaampaa kuin naisvaltaisten alojen. Miksi, pohditaan sitä sitten kohdassa henkilöstökertomus. Ja meillä

luottamushenkilöillä on suuri merkitys tasa-arvo- ja yhdenvertasuustyössä, sillä syrjintää on monenlaista, ja sitä tapahtuu, vaikka ei olisi tarkoitus toimia syrjivästi. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja ihmisoikeudet eivät ole itsestäänselvyys: niiden toteutuminen vaatii jatkuvaa tarkastelua ja järjestelmällisiä toimia ja usein myös aiempien vuosikymmenten toimintatapojen, totuuksien, sanojen ja hokemien kyseenalaistamista, ja yllättävän usein myös peiliin katsomista.

Kiitos.

[1:32:25-1:32:49, hiljaisuutta]

1:32:49.7 Valtuutettu Juha Järä

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Ja kuntalaiset, naiset ja miehet. Tasa-arvo on länsimaisen demokratian perushyve. Käsitykset tasa-arvosta, sen puutteesta, ratkaisukeinoista ja rahoituksesta vaihtelevat suuresti kuitenkin, riippuen siitä, ketkä päästetään keskustelemaan, luennoimaan tai vaikkapa laatimaan suunnitelmia. Tasa-arvotyö Vantaalla toistaa STM:n 100-prosenttisesti naisista koostuvan tasa-arvoyksikön ajatusmaailmaa. Nais- ja seksuaalijärjestöt saavat rakenteissa, rahoituksessa ja käytännön toimenpiteissä jopa suhteettoman ison näkyvyyden omille teemoilleen, jättäen siten varjoonsa monet muut tärkeät ja isot kokonaisuudet. Mies- ja isäjärjestöt tulee ottaa yhdenvertaisina mukaan Vantaan tasa-arvotyön kumppaneiksi, kartottamaan ongelmat ja luomaan niihin ratkaisut. Siinä olisi oikeasti merkittävä uusi avaus, joka nyt suunnitelmasta puuttuu. Epäilen kuitenkin, että linjavalinta on selvä. Tässäkin asiassa vallitsevan nollasummapelin takia nyt sisään päässeet tahot ja heidän kanssa toimivat virkamiehet saattavat pelätä omien näkemystensä kyseenalaistamista sekä rahoituksen pienentämistä, jos jakajia ja näkemyksiä tulisi lisää. Toivon olevani väärässä, tai että moinen peli ei jatku.

Tyypillinen esimerkki on asiakirjassakin toistettu väite, että naisen euro on 83 viiva 88 senttiä. Todellisuudessa naisen euro on Euroopan neuvoston palkkatasa-arvokriteerein toteutetulla tutkimusmenetelmällä 97 viiva 103 senttiä. Elikä, tieteeseen pohjautuvan tasa-arvotyön hylkääminen ja sen vaihtaminen idealismiin ja feminismiin on keskeisin perusvirhe, joka paitsi aiheuttaa tasa-arvo-

ongelmien pysymisen myös niiden syvenemisen. Olen toiminut erilaisissa asiantuntijajärjestöissä ja -elimissä, kuten esim. parlamentaarisessa tasa-arvoasiain neuvottelukunnassa. Henkilökohtaisestikin olen aikanaan joutunut kokemaan rankkaakin syrjintää esim. Vantaan perheoikeudellisissa yksiköissä. Järjestötoimijana olen kuullut tuhansia ja tuhansia tarinoita ja kokemuksia siitä, kuinka laaja-alaisesti miehiä ja poikia syrjitään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa – siis ihan kuntienkin viranomaisten toimesta. Tämä sivuutetaan yleensä pääosin, öö, olankohautuksella tai täydellä sivuuttamisella. Seuraukset ovat järkyttäviä. Haluan, että tämä asiakokonaisuus korjataan. Olen itse valmis avaamaan asiaa kunnolla ja tekemään tässä yhteistyötä asianomaisten kaupungin virkamiesten kanssa osoittamalla puhettani perusteellisemmin toimenpide-ehdotuksia. Tämä kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille tiedoksi. Kaiken edellä sanomani takia esitänkin, että Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma käsitellään vielä niin, että kaikki halukkaat tahot kuullaan perusteellisesti ja avoimesti, (ja perataan ja täydennetään) [1:36:03] kunnolla demokratian pelisääntöjen mukaan ilman tarpeetonta kiirehtimistä.

Kiitos.

[1:36:11-1:36:22, hiljaisuutta]

1:36:22.6 Valtuutettu Tuukka Saimen

Joo, kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Ja hyvät valtuutetut.

Yhdysvaltain presidentti Joe Biden lupasi vaalikampanjassaan, että mikäli korkeimpaan oikeuteen vapautuisi paikka hänen kaudellaan, niin olisi oikeutettua, että sen saa musta ja ennen kaikkea nainen. No, paikka tuli sitten vapaaksi, kuten tiedämme, juristi Antonia Scalia menehtyi. Kuten tiedätte, hyvät valtuutetut, niin Yhdysvalloissa on tapana, että senaatti tenttaa tulevia ehdokkaita. Scalian tilalle Biden oli suunnitellut juristi Ketanji Brown Jacksonia. Tenteissä Jacksonille esitettiin selkeä ja yksinkertainen kysymys: mikä on nainen? Tähän kysymykseen Jackson ei osannut vastata. Hyvät valtuutetut, tämä on surullinen kertomus ennen kaikkea siitä, että missä tilanteessa länsimainen yhteiskuntamme tänä päivänä on.

1:37:29.0 Tunnistamaton puhuja

Onneks ei olla Amerikassa. Ollaan Suomessa.

1:37:32.7 Valtuutettu Tuukka Saimen

Antakaas, ku mä puhun. Kommentoikaa sitte. Kirjanoppineet ja yllättävän älykkäätkin ihmiset ovat laittaneet aivonsa niin sanotusti narikkaan ja antaneet epätieteellisen ja ennen kaikkea idolig-, ideologisen valkopesun toimia omalla kohdallaan. Tästä yhteiskunnan oireilusta johtuen meillä onkin tänään käsiteltävänä tänä, tämä 90-sivuinen opus. Siksi ajattelinkin kertoa myös tarinan omasta elämästäni. Olen kymmeniä vuosia työllistänyt työntekijöitä, mustia, keltaisia, romaaneja, shamaaneja, kaikkea siltä väliltä. Ja, ja ja, pakko sanoa, että näitä kaikkia ihmisryhmiä koh-, yhdistää yksi asia, ja se on ihmisyyys. Yhtäkään työntekijää ei ole yrityksessäni ikinä valittu etnisen taustan tai jonkun muunkaan valtavirrasta poikkeavuuden kautta, vaan valinta tehdään aina osaamisen, motivaation ja käyttäytymisen perusteella. Tämänlainen lähestyminen olisi myös suotavaa kaupungin toiminnassa. On tietysti ymmärrettävä, että julkinen sektori joutuu ottamaan enemmän vastuuta erikoisryhmien työllistämisestä, mutta käytännön toiminnan pitää pohjautua Suomen erinomaiseen perustuslakiin, lakiin tasa-arvosta sekä yhdenvertaisuuslakiin. Hyvät valtuutetut, ihmisyyden termit ja ihmisyyden arvokäsitteet eivät ole muuttuneet, niin kuin tässä opuksessa väitetään. Ihmisyyden perusolemus on edelleen yhtä kiveen hakattua kuin sata vuotta sitten. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii surullinen Ukrainan sota. Se on varmasti pysähdyttänyt meistä monet, ja monilla on elämänarvot menneet täysin uusiksi.

1:39:44.7 Puheenjohtaja Antti Lindtman

Ja arvoisa valtuutettu.

Ukraina on tärkeä asia, ja tässäkin voidaan käsitellä, mutta loput seuraavassa puheenvuorossa.

1:39:52.0 Valtuutettu Tuukka Saimen

Tehdään näin.

Kiitos.

1:40:00.9 Valtuutettu Tanja Aidanjuuri-Niemi

Kiitoksia, arvon puheenjohtaja.

Täällä käydään hyvää keskustelua. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on mielestäni sekava ja ehkä hieman liian pitkä.

Haluaisin kuitenkin nostaa esille mui-, muutamia seikkoja yhdenvertaisuudesta. Yleensä kun puhumme tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta, puhumme helposti vain muutamista osa-alueista. Nostamme helposti tiettyjä asioita, kuten sukupuoli-identiteetti tai esimerkiksi vihapuhe. Kyseessä on selkeä ideologinen valinta. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on oiva esimerkki tästä. Arvoisa puheenjohtaja, mihin olemme unohtaneet esimerkiksi vammaisten henkilöiden yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet? Mihin olemme unohtaneet vähäosaiset ja syrjäytyneet? Eikö olisi aika puhua myös näiden ihmisten yhdenvertaisuudesta? Vai eikö asiaa priorisoida tarpeeksi tärkeäksi? Lopuksi kiinnitän huomiota sananvapauden tilaan Suomessa ja Vantaalla. Sananvapaus on keskeinen perus- ja ihmisoikeus. Vihapuheesta puhuessa pitäisi kuitenkin pitää erillään sallittu vihainen puhe ja laitton rikokseen yllyttävä puhe. Laittoman puheen ja vihaisen puheen välistä rajaa hämärtämällä pyritään eri mieltä olevien vaimentamiseen, mikä on pidettävä erittäin vaarallisena kehityksenä demokraattisessa valtiossa.

Kiitos.

1:42:02.3 Valtuutettu Sami Kanerva

Tämä, tää suunnitelma on sikäli erikoinen, että tää, tää, tää tosiaan niinku sisältää suunnitelman siitä, miten Vantaan kaupunki noudattaisi lakia. Kaikki sen sisältö perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Sen takia, mitä valtuutettu Saimenki tossa sanoi, että tän yhdenvertaisuuslain pitäisi riittää, niin olen samaa mieltä, kyllä sen pitäisi riittää, mutta kun katsoo vähän maailmaa ympärillä, niin on aivan ilmiselvää, että se ei kerta kaikkiaan riitä. Sen takia ikäväkseni totean, et kyllä Vantaan kaupunki tarvitsee tälläisiä suunnitelmia. Ja tähän tarkotukseen tää suunnitelma on mun mielestä hyvä. Öö, se, sitäkin tuon, että tää on toki hiukan pitkä ja vähän sekavahko, mutta siel on s-, esimerkiksi liite kaksi perässä, joka erittäin selkeästi tiivistää ne toimenpiteet, mihin, mihin tällä suunnitelmalla on päätetty ryhtyä. Ja jotta Vantaan kaupunki noudattaisi lakia, niin meidän tehtävä on sitten myöskin sitoutua tähän suunnitelmaan ja huolehtii siitä, että joskus vielä koittaa se päivä, että me emme tarvitse tällästä suunnitelmaa, vaan me oikeesti laki- lakia noudatetaan. Mutta sitä päivää odotellessa tehdään työtä, sitoudutaan näihin toimenpiteisiin ja muistetaan, että nää ei ole mielipidekysymyksiä. Tällä hetkellä tää on, tää on todellaki voimassa olevaa lainsäädäntöä, ja meidän tehtävä ei oo kritisoida, tai kritisoida voi,

mutta me emme voi muuttaa lainsäädäntöä: eduskunta säätää lait, ja valtuustot noudattaa lakeja.

1:43:51.5 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Aidanjuuri-Niemi nosti omassa puheenvuorossaan esille, että jotenkin, öö, vihapuhetta käytettäs argumenttina sen takia, että voitais vaimentaa joitain. Ja mää taas itse ajattelen näin, että nimenomaan meidän kaikki-, kaikilla poliittisilla toimijoilla, luottamushenkilöillä on valtavan suuri vastuu ylläpitää laadukasta, turvallista ja, ja toisia kunnioittavaa poliittista kulttuuria yllä. Täs ohjelmassa, tai itse as suunnitelmassa, hyvin mun mielest nostetaan muun muas esille niinku luottamushenkilöiden vastuu. Täs todetaan, että poliittisten päättäjien tulee toimia tavalla, joka osoittaa, että asioista voidaan keskustella ja päättää kaikkia ihmisten ihmisarvoa, kaikkien ihmisten ihmisarvoa kunnioittavalla tavalla. Ja tää on mun mielest se keskeinen ydin: me voimme olla asioista eri mieltä, me voimme tuoda esille ajatuksissamme olevia eroja, mutta ainakaan itse en ole vielä tunnistanut missään vaiheessa elämääni sellasta tarvetta, että minun täytyisi loukkaa jotain toista ihmistä, jotta voin tuoda oman mielipiteeni esille. Ja sen takia vähän hämmästelen myös valtuutettu Suoniemen ajatusta siitä, että jos tilassa ei koe olo- oloonsa turvalliseksi, niin tästä tilasta voi poistua. Mä itse ainaki toivon, että tää valtuustosalilla ei koskaan ole kenellekään valtuutetulle semmonen tila, että täällä kokee itsensä jotenkin loukatuksi tai turvattomaksi ja joutuu poistumaan tästä tilasta. Tuskin valtuutettu Suoniemi antaa samanlaista ohjetta jollekkin alakoulussa kiusatulle lapselle. Et jos nyrkki ei viuhu, mutta häntä vaikkapa haukutaan tai kiusataan verbaalisesti, niin poistuu vaan luokasta, niin kaikki on hyvin.

Kiitos, puheenjohtaja.

1:45:48.2 Valtuutettu Janne Hartikainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuustotoverit.

Hyvät katsojat.

Todellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen arvokasta ja kannatettavaa. Sananvapaus on kuitenkin pyhä arvo ja yksi länsi- länsimaisen

demokratian peruskivistä. Siitä ei tule missään olosuhteissa tinkiä. Suunnitelman osan kaksi kohdassa 1.1, luottamushenkilöiden toiminta, ollaan puuttumassa räikeällä tavalla luottamushenkilöiden sanan- ja mielipiteenvapauteen. Varsinkaan eettisten periaatteiden syöttäminen luottamushenkilöille ei kuulu virkamiesten tehtäviin. On erityisen tärkeää, että luottamushenkilöt kykenevät toteuttamaan sananvapauttaan kunnallisissa toimissaan mahdollisimman laajasti, jotta kuntademokratia toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla. Myös kaupunginvaltuuston lautakuntien on pystyttävä keskustelemaan vaikeista asioista ja pureutumaan niiden juurisyihin ilman keinotekoisia rajoitteita mielipiteelle tai ilmaisulle. Tässä ollaan nyt mielestäni puuttumassa ongelmaan, jota ei ole olemassakaan. Hyvien käytöstapojen ja Suomen lain noudattaminen luottamushenkilön tehtävässä on riittänyt tähän asti, ja sen tulisi riittää jatkossakin. En nää minkäänlaista lisäarvoa, mitä näillä sa-, säännöillä voitaisiin saavuttaa luottamushenkilöiden vastuulliselle työlle, päinvastoin.

Kiitos.

1:47:04.7 Valtuutettu Milad Dehghan

Joo, arvoisat valtuutetut.

Olen huomannu, että kaupunginhallituksessa sekä Vantaan oppilaitoksissa on puutteita tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta varsinkin oppilaitoksissa. Aloitetaan ensin kaupunginhallituksesta. Kun minä nuorena iranilaisena pääsin tänne valtuutetuksi muodostaan Valta kuuluu kansalle - valtuustoryhmää, jossa edustan yksin koko puoluetta Vantaan valtuustossa, niin vain muutama viikko valtuustoryhmän perustamisilmoitukseni jälkeen kaupunginhallitus päätti heti seuraavassa joulukuisessa kokouksessa, että jos valtuustoryhmän muodostaa vain yksi valtuutettu, kyseisellä valtuustoryhmällä ei katsota olevan valtuustoryhmän puheenjohtajaa. Täten menetin minulle kuuluvan puheenjohtajapalkkion, mi- mitä ovat kaikki valtuustoryhmäpuheenjohtajat aina saaneet, mukaan lukien kahden hengen valtuustoryhmätkin. Kaupunginhallitus siis tosiaan teki tämän pikaisen historiallisen muutoksen yhden iranilaisvaltuutetun takia. Missään muussa kaupungissa en ole löytäny samanlaista päätöstä. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei siis katsota olevan puheenjohtajaa palkkauksessa, mutta työtehtävissä ja puheenjohtajan sähköpostilistauksessa kylläkin. Onko tämä teidän mielestänne yhdenvertasta ja tasa-arvosta kohtelua, jätän sen teidän päätettäväksi.

Sitten seuraavaan, vielä isompaan asiaan: Vantaan oppilaitoksen kuuluisat syrjintätapaukset. Erityisasemani ansiosta Suomessa, jossa minulla on yhteensä yli 100 000 seuraajaa, josta suurin osa ovat koululaisia, on tullu huomattava määrä avunpyyntöjä minulle. Koululaiset ovat lähettäneet minulle satoja tapauksia törkeästä koulusyrjintätapauksesta korona-aikana. Näistä pahimmat tapaukset Suomessa olivat epäyllättäen täältä Vantaalta: Tikkurilan lukio, Myyrmäen Metropolia, Mercuria sekä Varian oppilaitokset olivat niistä pahimpia. Rokottamattomia oppilaita pilkattiin, ja oppilaille pakotettiin maskit naamalle rangaistuksen uhalla, vaikka kyseessä oli vain suositus. Jos oppilaat eivät totelleet, tuli Wilma-merkintöjä, miinuspisteitä käyttäytymisestä, jälki-istuntoa, etätunteja, siirto huoneen nurkkaan tai erilleen muista, uhkauksia ja muita todella törkeitä syrjintätapauksia.

Pahin ongelma tässä on se, että rehtorit ja opettajat ovat tässä mukana. Kuka valvoja pitää kiinni lasten oikeuksista kouluissa? Missä on ulkoinen tarkastus tässä asiassa? Moni oppilas valitti päänsärystä ja muista terveydellisistä ongelmista maskinkäytöstä, mutta silti pakotettiin maskia pitämään naamassa tai pyydettiin lääkärintodistus [naurahtaa] asiasta, vaikka kyseessä oli vain suositus. Jouduin yhdelle oppilaallekin maksamaan omasta pussista lakiapua koulun syrjintätapausta varten, kun mikään ei auttanut asiaa. Olisin pystynyt auttamaan vielä enemmän, jos puheenjohtajapalkkioni ei olisi riistetty minulta kaupunginhallituksen jäsenten toimesta. Tilanne meni myös niin pahaksi, että valtuutettu Juha Suoniemi, joka on tossa takana, Juha hallintokantelu ka-, teki hallintokau-, -kantelun kaupunginhallitukselle maskittomien syrjinnästä koulussa tuloksetta. Mitä itse tekisitte, kun saisitte näitä minulle tulevia avunpyyntöjä lapsilta, etkä pysty tehdä asialle oikeen mitään? Mitä sanoisit näille lapsille? Toivon, että lasten oikeudet menevät kaiken edelle täällä valtuustossa jatkossa. Valta kuuluu kansalle, myös lapsille.

Kiitos.

1:49:48.7 Valtuutettu Eve Rämö

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä tarkoitetaan tietoista, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä toimintaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumaksi-, toteutumiseksi puhein ja teoin. Vantaalla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun lähtökohta on kaupunkitasoinen suunnitelma, joka linjaa,

millaisin tavoittein ja millaisin toimenpitein vastaamme kaupunkina tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain velvoitteisiin syrjimättömästä toiminnasta ja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä. Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat ihmisoikeuksia, ja lainsäädäntö yksinkertaisesti velvoittaa meitä toimimaan niiden edistämiseksi. Tämän lisäksi Vantaan kaupunki on yksiselitteisesti sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. On myös ensiarvoisen tärkeää, että tunnustu-, tunnistamme sukupuoleen perustuvaa syrjintää, mukaan lukien häirintää ja seksuaalista häirintää, ja pyrimme aktiivisesti poistamaan niitä. Sananvapauden nojalla ei saa loukata muiden ihmisten keskeisiä oikeuksia. Meidän poliittisten päättäjien tulee näyttää esimerkkiä ja toimia tavalla, joka osoittaa, että asioista voidaan keskustella ja päättää kaikkien ihmisten ihmisa-, -arvoa kunnioittavalla tavalla. Uskon vahvasti, että vaikeistakin asioista, öö, keskustelua voidaan käydä kunnioittavasti ja hakea ratkaisua yhdessä. Arvoisat valtuutetut, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö ei ole keneltäkään pois. Tämä työ laajentaa oikeuksia, ei suinkaan kavenna niitä. Jokaisella on oikeus uskoa niin kuin haluaa. Kenelläkään ei kuitenkaan ole oikeutta toimillaan tai sanoillaan rajoittaa tai kaventaa jonkun toisen ihmisoikeuksia. Sellaista ajattelua ja toimintaa kutsutaan syrjinnäksi. Ihmisoikeudet eivät ole mielipidekysymyksiä, eikä mielipide anna oikeutta loukata toisen ihmisen perusoikeuksia.

Kiitos.

1:51:44.2 Valtuutettu Suvi Karhu

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Arvoisat valtuutetut.

Siteeraan tässä yhdenvertaisuuslakia, ja siellä lukee seuraavasti: viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Valitettavasti en ole saanut tietooni, että Vantaan kaupunki olisi tehnyt minkäänlaista arviointia siitä, minkälaisia tarpeita meillä olisi. Ei ole tehty k-, tutkimuksia, kyselyitä esimerkiksi oppilaitoksissa tai muualla siitä, minkälaisia ongelmia ihmiset siellä havaitsis. Meillä on siis kyllä suunnitelma, ja sitä suunnitelman toteutumista arvioidaan, mutta mistään ei tuoda ulkopuolelta arviointia, tarvitsemmeko jotain muita toimenpiteitä. Kuten sekä vasemmalta että oikealta on jo tullut ilmi, niin selvästi on

tarpeita muihinkin toimenpiteisiin, kuin vain mitä tässä ohjelmassa tällä hetkellä on. Lisäksi tässä ka- kakkosluvussa pykälässä viisi lukee niin, että edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Näen, että tämä 89-sivuinen ohjelma ei välttämättä ole ihan tehokas, tarkoituksenmukainen tai oikeasuhtainen, sillä esimerkiksi Oulussa suunnitelma on 27 sivua, Helsingissä 30, Espoossa se on kahdessa osassa 9 plus 13 sivua, Tampereella 16 ja Turussa 20 sivua. Eli meil on aikamoinen mammuttiteos tässä käsillä. Mun mielestä olis todellakin tärkeää, että me tehdään ne arvioinnit nimenomaan lähtökohdasta, eikä vain siitä, että meil on 89 sivua tekstiä, ja sitten arvioidaan, että mitä sillä tekstillä ollaan sitten loppupeleissä tehty.

Kiitos.

1:53:54.4 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Eräs valtuutettu sanoi: kohdatessasi epämiellyttäviä sanoja, voit aina poistua paikalta. Mutta kun et voi: esimerkiksi laps ei voi lähtee koulusta pois. Haluammeko olla yhteiskunnas, jos kiusaaminen on sallittu, haluammeko edistää kiusaamista? Sananvapaus ja henkinen väkivalta on aivan eri asioita. Ja onki tosi tärkeetä, että näistä keskustellaan rakentavasti, että lopulta se ero ehkä selviää. Ei kai meidän tarkoitus ole oikeuttaa kiusaamista? On ammattimaista osata muotoilla asiat myös niin, että ei loukkaa muita. Mä en nää mitään lisäarvoa sillä, että, et tietosesti loukkaa tai kiusaa ihmisiä, et se ois niinku sallittu. Asiaan: työhönotossa anonyymi rekrytointi on tärkeä keino yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Kiitos Tiina Tuomelalle hyvästä kysymyksestä aiheen tiimoilta viime viikolla. Tämä auttaa niin ulkomaalaistaustaisia, transsukupuolisia, romaneita ja kaikenlaisii ryhmiä. Anonyymistä rekrystä on erinomaisii kokemuksi muualla, ja mä tuun kysymään anonyymien rekrytoinnin osuuden perään tulevaisuudessa kaupungin työhönotossa. Öö, yhdenvertaisesta mahdollisuudesta käyttää palveluita on... Se on niinku esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Ja tän pitä koskee myös sisäilmasta sairastuneita, jotta hekin vois käyttää vaikkapa terveydenhuollon palveluita, yläasteita tai harrastetiloja. Ja tää seksuaalinen häirintä, mikä nousi täältä esiin jo aiemmin, niin tähän on kyl puututtava, ja se on tosi huolestuttava kehitys. Ja meidän maailmamme on tuntunu liukuvan siihen, että kiusaaminen on sallitumpaa, ehkä some on sitä tuonut enemmän esille. Ja nyt kun Ukrainan pakolaiset ovat täällä, niin ihmiskaupan tunnus-

, tunnistaminen on, on, siihen on saatava lisää tuntosarvia meidän palveluissamme. Öö, kiitoksia. Tässä ohjelmassa ei muuten oo mietitty näitä selkeitä mittareita, että siihen yhdyn, et toita-, toivon konkretiaa tulevaisuudes näihin mittareihin.

Kiitos.

1:56:14.5 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja hyvät valtuutetut. Hyvin mielenkiintoista on, että samaan aikaan kun sotea ajetaan voimalla sisään, tehdään näin mittavia ja vaativia asiakirjoja kuten tasa-arvo- ja yhdenvertaistyön suunnitelma ja kaupungin luottamushenkilökunnan eettiset periaatteet. Meinas henki loppua, on niin pitkät nimet. Valtuutetuilta molempiin kunnolla paneutuminen vaatii paljon aikaa. Miks pidetään näin kovaa kiirettä? (välihuuto) [1:56:48.3]

1:56:50.8 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

Miksi pidetään näin kovaa kiirettä? Ensin tehtiin budjetti ja sitten strategia. Ja kaiken tohinan keskellä käytiin myös aluevaalit. Vaalien jälkeen moni valtuutettu oli aika kuitti. Itse olisin ajoittanut asiakirjojen käsittelyn rauhallisempaan ajankohtaan. Ei kai mikään laki määrää, että niiden paikka on juuri nyt. Ja minua häiritsee kovasti se, että asiakirj-, -kirjat ovat hyvin päällekkäisiä. Lähes kaikki asiakirjassa olevat eettiset periaatteet löytyvät myös tasa-arvo- ja yhdenvertaistyön suunnitelmasta. (Esimerkiksi) sivu 55: se on lähes samaa tekstiä kuin siinä eettisessä periaatteessa on. Sillo herää tietenki kysymys, että miksi kaupungin luottamushenkilötoimikunnan periaatteen, -teet on ylipäättään tehty. Eikö riitä, että (ko.) [1:57:54] periaatteet ovat vain yhdessä asiakirjassa? Ilokseni valtuutetut Karhu ja Kanerva kiinnittivät samaan asiaan huomiota kuten minä. Ollakseen ohjaava asiakirja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma on hirmuisen pitkä ja osin todella sekavakin. Sivuja on peräti 89. Ajatelkaa nyt jotain toimialajohtajaa tai rehtoria, ku se tota kahlaa läpi muun työn ohessa – eikö lyhyempi riittäis? Samahan koski meidän paisutettua strategiaa. Joten kyl mä toivon, että virkamiehet ja me itse alamme harrastaa vähän lyhyempää muotoa, (että) ihmiset ymmärtävät aina, mistä on kyse. Mä säälin jotain toimialajohtajaa ja rehtoria, ku se kahlaa näitä läpi. Mullaki tekee vaikeeta!

Kiitos.

1:59:00.4 Valtuutettu Tiina Tuomela

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät kuulijat.

Kiitos tästä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelmasta. Ohjelma on myös mielestäni varsin laaja, ja nyt onkin tärkeää, että, öö, toimialat tekevät tältä pohjalta juurikin ne kiteytetyt ja konkreettiset toimenpiteet. Ketään ei saa syrjiä, ei saa syrjiä iän, etnisen alkuperän, kansalaisuuden, uskonnon, vakaumuksen, kielen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, perhesuhteiden, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun syyn, esimerkiksi köyhyyden perusteella. Nyt onki tärkeää, että jo varhaiskasvatuksessa on hyvä opettaa tunnetaitoja, opettaa, että jokainen on arvokas, ja että erilaisuus on rikkautta, ei uhka.

Kiitos.

2:00:02.5 Valtuutettu Ranbir Sodhi

Joo, arvoisa puheenjohtaja.

Jatkan siitä vielä. Kaupunki lupaa työnantajana ennaltaehkäistä syrjintää ja edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista työyhteisöissä. Toimenpiteet koskevat muun muassa rekrytointia, palkkausta ja palkitsemista urakkakehitys-, öö, urakehitysmahdollisuuksia, työtehtävien jakautumista, työskentelyolosuhteita ja työaikaan ja vapaa-aika-... (vapaakäytäntöjä). Mutta riittääkö tämä? Olen jo aiemmin esittänyt aloitteessani, että Vantaallakin p-, öö, palkattaisiin maahanmuuttajat työntekijäksi kaupungille heidän väestösuhteen vastaavasti, eikä mielestäni riitä, että yhdenvertaisuuden tila seurataan tällä pelkästään muukielisten osuudella, ikärakenteella tai sairaspöissaoloilla. Viranomaisilla on velvollisuus, on edistää yhdenvertaisuutta; riittääkö, että sitä toteutetaan pelkästään kehittämällä digitaali-digitaalista saavuttavuutta, huomioimalla Suomen romani yhdenvertaisuuden, öö, edistämistä ja siitä, että rakennu-, -nusten ja tilakäytön suunnittelussa on alusta lähtien mukana yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma. Yhdenvertaisuuden, öö, edistäminen on paljon enemmänkin. Hyvät valtuutetut, kunnan (toimintoja) [2:01:45] tulee edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Sosiaali- ja terveysasiat ovat tärkeässä syrjinnän vastaisessa roolissa melkein kaikissa syrjimättömyysperusteissa. Sosiaali- ja terveyspalvelu siirtyvät hyvinvointialueilla ensi vuoden alusta. Hyvinvointialue on tärkeä yhteistyökumppani, ja esimerkiksi lähisuhdeväkivalta, ihmiskauppa ja

pakkoavioliittojen kaltaista kysymyksiä tarvitaan laaja-alasta yhteistyötä yli kaikkien hallintorajon. Teemme aluevaltuustossa työtä yhdenvertasu-, ja yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, -arvoissa Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen kanssa. Kotoutumista as-, kotoutumisasiat jäävät sen sijaan kunnan, siis Vantaan, vastuulle, joten työtä riittää täälläkin.

Kiitos.

2:02:45.7 Valtuutettu Naima el Issaoui

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Suunnitelman hyväksyminen tuli hyvin ajankohtaiseen jaksoon, nimittäin eilen päättyi rasmi-, rasmin vastainen viikko, jossa teemana oli, että jokaisella on oikeus tulla kohdetuil-, kohdelluksi yksilönä. Yhdenvertaisuussuunnitelma on todella... Y- yhdenvertaisuussuunnitelmassa on todella hyviä tavoitteita sekä myös konkreettisia toimenpiteitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tasa-arvoisuus, yhdenvertainen kohtelu ja ihmisen arvostaminen ovat keskeisiä arvoja, joita meidän jokaisen tulisi noudattaa. Näitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita tulisi soveltaa myös palvelujen tarjonnassa niin, että jokaisen vantaalaisen yne-, yhdenvertaiset palvelut on turvattu. Jokaisen toimialan tulisi olla hyvin sitoutunu noudattamaan täällä tänään hyväksyttävää suunnitelmaa ja henkilöstöpe-, -periaatteita. Tasa-arvolain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten, miesten välistä tasa-arvoa. Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, vammaisuuden, su-, seksuaalisen suhtautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Näiden suunnitelmien takana on siis myös lakia, jotka meitä velvoittavat toimenpiteisiin.

Muun muassa perustuslaki, tasa-arvolaki, yhdenvertaisuuslaki ja työsopimuslaki velvoittavat toimenpiteisiin tasa-arvon ja yhdenvertaisen kohtelun edistämiseksi, syrjinnän poistamiseksi. Miksi meillä ihmiset sitten kohtaavat syrjintää ja rasismia kaikista näistä hienoista laillisista perustuksista huolimatta? Mitä meidän tulisi tehdä, jotta jokainen vantaalainen tulee kohdelluksi tasavertaisena yksilönä, eikä

kohtaa rasismia ja syrjintää, muun muassa työmarkkinoilla? Tässä nään, että kaupungin tulisi varmistaa myös monimuotoisuutta ja ottaa sitä huomioon myös täällä Vantaalla rekrytoinnissa. Valitettavasti joudun toteamaan, että Suomen kansainvälisimpänä kuntana meil on paljon tehtävää näiden asioiden eteenpäin viemiseksi. Tosin täällä todettiin, että suunnitelma on liian pitkä – se on totta, hyvin laaja, mutta meillä on isona kaupunkina paljon tehtävää. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen siis vaatii meiltä yhteistä keskustelua, koulutusta ja enemmän osallistamista, uutta osaamista sekä syrjintään puuttumista. Strategian keskeisenä tavoitteena on syrjäytymisen ja eriarvoistumisen kehityksen katkea-, katkaiseminen. Uskon, että täällä salissa suuri osa meidän kaikkien yhteisenä tavoitteena, että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen tusi-, tulisi olla arkea kaikkialla ja kaikilla työpaikoilla ja palveluissa. Toivon, että suunni- suunnitelma ei jää vain suunnitelmaksi, jota arvioidaan kahden vuoden välein, vaan yhdenvertaisuussuunnitelmaan kirjatut tavoitteet jalkautetaan ja toteutetaan kaupungissa niin, että Vantaalla on arvokas yksilö taustasta riippumatta.

Kiitos.

2:06:30.2 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Ja muut kuulijat.

Joudun käyttämään kolme minuuttiani vihapuheeseen. Valtuutettu Suoniemi totesi, että ohjelma kaventaa sananvapautta sanoutumalla irti vihapuheesta. Siteeraan teille Euroopan unionin peruskirjan 54. artiklaa, oikeuksien väärinkäytön kiello. Tämän perusoikeuskirjan määräysten ei saa tulkita antavan oikeutta ryhtyä sellaiseen toimintaan tai tehdä sellaista tekoa, jonka tarkoituksena on tehdä tyhjäksi jokin tässä perusoikeuskirjassa tunnustettu oikeus tai vapaus, tai rajoittaa sitä laajemmalti, kuin tässä perusoikeuskirjassa on sallittu. Suomeksi sanottuna EU-peruslain mukaan sananvapauden varjolla ei saa loukata toisia niin, että jokin heidän perusoikeutensa vaarantuu. Ja näitä perusoikeuksia ovat muun muassa: jokaisella on oikeus ruumiilliseen ja henkiseen koskemattomuuteen. Ketään ei saa kohdella halventavalla tavalla. Jokaisella on oikeus vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen. Jokaisella on oikeus siihen, että hänen yksityis- ja perhe-elämäänsä,

kotiaan sekä viestejään kunnioitetaan. Se tarkoittaa... Niin, ja jokaisella on oikeus sananvapauteen ja mielipiteenvapauteen. Ja tässä kohdassa se tarkoittaa, että vihapuheella, solvauksilla tai vähättelyllä ei saa pelottaa toisia olemaan ilmaisematta omaa mielipidettään. No nyt ollaan päästy tilanteeseen, jossa tällaista kilttiä keski-ikäistä tätiä nimitellään äärikommunistihuoraksi ja vihervassaripaskiaiseksi päivä-, päivittäin sosiaalisessa mediassa. Ja nuoremmille vihreille naisille lähetetään meiliin sukuelimen kuvia ja pahempiakin törkeyksiä. Tämän on loputtava. Vihapuhe on väkivaltaa, ei sananvapautta.

Kiitos.

2:08:58.2 Valtuutettu Jussi Särkelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Puheeni osa kaksi. Kaupunkimme on valmis vastaanottamaan 80 000 uutta asukasta seuraavan 20 vuoden aikana. Tätä varten investoidaan kymmeniä miljardeja asuntoihin, rata- ja tieverkostoihin, palveluihin, puistoihin ja niin edelleen. Näihin miljardeihin verrattuna tarvitaan kärpäsen kokoinen raha, jolla rakennetaan maamme ensimmäinen romanien kulttuuri- ja resurssikeskus. Se sopisi mainiosti Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloon. Romanien kohdalla on aikapäiviä sitten hylätty assimilaatioajatus. Heitä ei enää pakkosamaisteta valtaväestön kaltaisiksi. Muuten, täs o aivan sama prosessi, mikä toteutettiin kuurojen kohdalla. Viittomakieli ei ole enää kielletty, vaan normaali kieli toisten kielten joukossa. Ei sekään asennemuutos ilman uusien rakenteiden luomista olisi onnistunut. On yleisesti hyväksytty periaate, että kullakin kansanosalla tulee olla oikeus vaalia ja vahvistaa omaa kulttuuriaan. Tämä periaate pitää toteutua kaikkien Vantaalla asuvien kansanryhmien kohdalla. Pidän erittäin järkevänä ja sitä paitsi tarpeellisena, että kaikille suurimmille kansalaisryhmille turvataan oma kulttuuri- ja resurssikeskus. Arabian, somalian, venäjän ja muille kieli- ja kulttuuriryhmille. Tässä lisää ideoita, öö, ka- kaupunkikulttuuritalon suunnittelijoille, kiitos.

2:10:59.6 Valtuutettu Jussi Saramo

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Valtava kiitos tän hienon ohjelman valmistelusta. Me voidaan olla kiitollisia, ylpeitä, et meil on kaupungissa tällaista osaamista omassa organisaatiossa, ja olen myös hyvin kiitollinen monista hienoista puheenvuoroista, jota täällä tänään on pidetty aina tuolta Kokoomuksesta lähtien. Kiitos. Ollaan myös kuultu puheenvuoroja, jossa työ tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäämiseks koetaan jotenki ongelmalliseksi, jos ei muuta, nii ainaki ohjelma on liian pitkä, tai joku ongelma tässä nyt on. Minusta nää puheenvuorot on aika hyvin alleviivannu sitä tarvetta, miksi näitä ohjelmia tarvitaan. Kiitos tästä, ja työ jatkuu.

2:11:54.1 Valtuutettu Antero Eerola

Ja arvoisa puheenjohtaja.

Mä olen huomannut tässä keskustelussa, että selvästi te Perussuomalaisissa ette ole oikeen lukumiehiä, tai ehkä nykyisin pitäisi sanoo lukuhenkilöitä tai luk- lukemisen harrastajia, ku teidän keskeinen moitteenne on, että tää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman teksti on liian pitkä. Valitettavasti politiikka on sellanen laji, että joskus on luettava pitkiä ja tylsiä asiakirjoja. Kaikki maailman asiat eivät sel- selviä pelkkiä tviittejä lukemalla, vaikka ne kuinka olisivatkin Mestarin kädestä lähteneitä. Muuten mä olen seurannut tätä keskustelua jos jokseenki hämmentyneenä, että tässäkö todella on se Perussuomalaisten agenda sitten. Kun pitää arvostella tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, niin koko ryhmä, valtuustoryhmä pomppaa pystyyn, että nyt teillä on asiaa, ja nyt te olette liikkeellä. Kun puhutaan vaikkapa sosiaali-terveyspalveluista, teillä vaikuttaa olevan paljon vähemmän sanottavaa. Jos te olette tyytymättömiä tähän suunnitelmaan, niin miksi te esittäneet sen muuttamista, lyhentämistä, parantamista tai vaikka hylkäämistä silloin, kun oli päätöksenteon aika kaupunginhallituksessa? Siihen olis ollu täys mahdollisuus. Nyt me merkitsemme tämän suunnitelman vain tiedoksi. Mä haluan alleviivata myöski sitä, että sananvapautta ei ole se, että voi solvata ja herjata muita tai esittää muista perättömiä väitteitä. Jos joku puolue tai joku poliitikko tulkitsee sananvapauden näin, niin on kyllä ymmärtäny koko asian väärin. Kun lukee paljon, joskus tylsiä pitkiä asiakirjojakin, nii voi oppia sen, että, että asiansa voi ilmaista ja muille irvailla, irvailla ilmentä, että tarvitsee loukata muita ihmisiä. Ja sarkasmihan on tunnetusti myöskin luokkataistelun väline. Tää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tarjoaa hyvän pohjan Vantaan kaupungin jatkotyölle, ja kyllä tää, tää, öö, keskustelukin osottaa sen, että tällasta suunnitelmaa todella tarvitaan.

2:13:54.6 Valtuutettu Carita Orlando

Öö, kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisat valtuutetut.

Täytyy tosiaan tässä todeta, että en malttanut olla hiljaa, ja painoin nappia vähän aikaa sitten, mutta huomaan, että me täällä valtuustosalin äärilaidoilla olemme melko samanmielisiä tämän tasa-arvon suhteen. On aika hämmästyttävää, miten tää tasa-arvo ei tosiaan oookkaan kaikkien mielestä hyvä juttu, ja tasa-arvosuunnitelmaa arvostellaan jopa liian laajaksi ja mittavaksi. Mä kuvittelin sinisilmäisesti, että suomalaisessa hyvinvointiyhteiskunnassa tasa-arvo kuuluu kaikille, ja kaikki sitä haluavat. Tasa-arvo ei ole pysyvä tila: on paljon ryhmittymiä ja liikkeitä, jotka haluavat vähä- vähätellä tasa-arvotyötä, ja täälläkin vähän kuulostaa siltä, että tasa-arvotyö on monen mielestä turhaa. Erityisesti Perussuomalaiset tuntuvat olevan huolissaan siitä, että naisten asema ja valta jotenkin kasvaa yhtäkkiä ja yllättäen. Vai mistä kumpuaa tämä huoli liian laajasta tasa-arvosuunnitelmasta? On hyvä muistaa – tääl tuotiin Amerikan politiikkaa tähän saliin –, että naisten asema on ottanut takapakkia. Öö, muun muassa aborttilainsäädäntöä on tiukennettu niin Puolassa kuin Texasissa, ja jopa luvattu palkkioita, jos näkee naisen käyvän aborttiklinikalla. Samoin uskonnon perusteella harjoitetaan peittelemätöntä homofobiaa, jota näyttää olevan myös tässä salissa. Kuten täällä on todettu, niin tasa-arvotyö ei ole keneltäkään pois. Työ naisten aseman parantamiseksi ei ole miehiltä pois. Jos joku miesvaltuutettu on kokenut (ta-) [2:15:25], epätasa-arvoa, nii hänen tulis tehdä töitä miesten tasa-arvon edistämiseksi eikä vähätellä naisten asemaa. On totta, että miehet muun muassa eivät koe esimerkiksi lasten huoltajuuskysymyksissä, -myksissä tas-, välttämättä aina tasa-arvoa. Tasa-arvon vuoks on taisteltava, ja siks me tarvitaan tasa-arvosuunnitelmia, mieluummin liian laajoja kuin suppeita. Kiitos.

2:15:59.2 Valtuutettu Markku Weckman

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä olen ymmärtänyt tämän keskustelun niin, että me olemme yhtä mi-, yhtä mieltä siitä, että me haluamme olla kaikki tasa-arvoisia ja oikeudenmukaisen maailman puolestapuhujia, niin Perussuomalaiset kuin Vasemmistoliitto ja kaikki siltä väliltä. Mä en nää tässä tämmöstä, mä en nää tässä tämmöstä ristiriitaa, mitä täällä nyt halutaan välttämättä tuoda esiin. Harvoin näillä suunnitelmilla tosiasiallisesti

mitään korjataan, ainakaan nopealla aikavälillä. Ne on hyvä välillä kirjata, mutta niinku tässä monessa puheenvuoros on noussu esille, niin vaatiiko se tämmösen raamatun, lainausmerkeissä? Sielt on tosi vaikea löytää näitä asiakokonaisuuksia, niinku tässä valtuutettu Lundell totesi, niin ne, jotka tätä joutuvat nyt sitte plaraamaan ja hakemaan sieltä näitä asioita, niin tää on aivan kohtuutonta. Ja kun tätä hintaa ja, ja tätä käytettyä aikaa tässä nyt sitten monessa puheenvuorossa on taivasteltu, niin mä kysyn kaupunginjohtajalta, pystyykö hän tässä nyt suoraan sanomaan, ellei, niin tuota, käyttäköön virkamiehiä hyväksi, että paljonko tähän on käytetty työaikaa, ja voidaanko se muuttaa euroiksi. Se, että mitä tää nyt sitte kaiken kaikkiaan maksoikin, niin se nyt on toinen asia, mutta se, että mitä nämä ihmiset, jotka tähän valmisteluun ovat osallistunut, ovat käyttäneet tähän työaikaansa, ja kun me ymmärrämme, että muutakin tärkeitä tässä kaupungissa on tehtävissä ja jäänyt vielä tekemättä.

Kiitoksia.

2:17:49.1 Valtuutettu Minttu Sillanpää

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Mä haluaisin lyhyesti kommentoida sitä täällä valtuustosalissa joissaki puheenvuoroissa esiintyvää pelkoa siitä, että pojat eivät saa enää olla poikia ja tytöt eivät saa enää olla tyttöjä. Tästä ei ole kyse: kukaan, kukaan ei ole kieltämässä, et poika saisi olla poika, tai et tyttö saisi olla tyttö. Se, mikä sen sijaan on tärkeää esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, on se, että me ei vahvistettaisi stereotyyppisiä sukupuolirooleja. Et me ei sanottais, että pojat leikkii autoilla, koska ne on poikia, tytöt leikkii nukeilla, koska ne on tyttöjä. Ei erotella eri leikkejä poikien ja tyttöjen leikkeihin. Ei kannusteta tyttöjä siivoamaan leikkien jäljet, koska ne ovat siinä parempia kuin pojat, jotka nyt vain ovat poikia. Tai ei sanota lapsille, jotka ihmettelee, et kenen lapanen on pudonnut päiväkodin eteisen lattialle, että ei ainakaan kenenkään pojan, koska se on pinkki. Annetaan lasten olla lapsia, ja se, mi- mikä on meidän tehtävä, meidän tehtävä on huomata, et missä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät ongelmat on, ja tehtävä töitä, jotta ne ongelmat saadaan ratkastua.

Kiitos.

2:19:07.1 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisat valtuutetut.

Ja ennen kaikkea armoitettu sarkasmin mestari, valtuutettu Eerola. Hän ihmetteli, että löytyykö Perussuomalaisista mahdollisesti lukumiehiä. Mä en kovin sarkastisesti viitsi tähän vastata, mutta toteen, että kyllä löytyy. On luettu Dantet tai Homerokset, jopa Shakespeare. Kyllä lukumiehiä löytyy meiltä, monta, mä takaan sen. Sen lisäksi (täs o) kolme lukunaista. Tääl on monta akateemista tutkintoa takana, jos ruvetaan riviä laraamaan läpi. Akateemista loppututkintoa ei luonnollisesti lukematta pysty aikaansaamaan – senhän te tiedätte hyvin. No tässä puhuttiin pituudesta, viitattiin tietenkin tän tasa-arvo-ohjelman pituuteen, ei mun pituuteen, niin (kyl nyt) [2:20:09] ihan totta on, että e-, ylipitkät tekstit eivät aina ole ymmärrettäviä: se antaa paljon tulkinnanvaraa. Ja täähän on niinku ohje, toimialajohtajille, rehtorille ja muille esimiehille. Sillon vaaditaan sitä selkeyttä, selkokieltä, että kaikki ymmärtävät. Täs on jopa muutamia tämmösiä termejä, jotka ovat hieman epäselviä. Monien termien sisältö muuttuu ajan kuluessa myöskin. Yksiselitteisyys on oleellista, ku ohjeita annetaan. Meil on täällä pari armeijan käynnyttä, tai yks upseeri, joka ymmärtää sen hyvin. Tää pystyyn hyppääminen on mielenkiintoinen asia. Mitä te sillä tarkotatte? Eikö Perussuomalaisilla olekaan sananvapautta tässä valtuustosalissa? Ja mä järkytyin siin strategiakeskustelussa tiettyihin hyökkäyksiin. (Oli aika) järkyttävää tekstii sieltä tuli. Sen takii me vähän valmistauduttiin tähän eri tavalla, ja tulevaisuuden strategiakeskustelussa varmasti valmistaudutaan paremmin. Sitten valtuutettu Orlando totesi, että jotkut valtuutetut ovat homofobisia, että olisi kuullut, (kuullut) [2:21:26] tänään tällästä homofobista tekstiä. Kuka täällä on homofobinen? Keihin viittaa? Ihmettelen.

Kiitos.

2:21:45.7 Valtuutettu Juha Järä

Kiitos, puheenjohtaja.

Komppaan sen verran kollega Lundellia tuossa, että, että strategiakeskustelun aikana mainittiin ainakin pariin kertaan sana rasisti, viitaten ehkä Perussuomalaisiin, joka on siis hyvin kyseenalasta toimintaa, ehkä tahoilta, jotka haluavat tämmöstä syrjintää ja rasismia estää ja lopettaa täällä Suomenmaassa. Voi kysyä, että miten tämmönen syyttely sitten edistää sitä, mitä me Perussuomalaiset poliitikot koemme tuolla kaduilla ja muun muassa va- vaikka vaalikampanjassa, jossa

erilaiset äärivasemmistojärjestöt liimaavat tarrojaan ja kirjoittelevat rasistitekstejään ynnä muuta. Tuomitaanko sitä yhtä tiukasti kuin jotain vaikkapa äärioikeiston toimia? Kysynpähän vaan.

2:22:55.7 Valtuutettu Nina Nummela

. Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisat valtuutetut.

On ollut mielenkiintoista huomata, miten paljon tämä aihe herättää täällä keskustelua, vaikka kyseessä pitäisi olla täysin itsestään selvä asia, perustuslakiin perustuva asia. Yhdenvertaisuus on ihmisten perusoikeus. Siitä me varmasti kaikki olemme yhtä mieltä. Näin pitkä ja perusteellinen suunnitelma – 89 sivua, kuten täällä on monta kertaa jo mainittu – osoittaa toki sen, että asiat eivät ole toteutuneet parhaalla mahdollisella tavalla, ja meillä on yhä tehtävää näiden asioiden kanssa. Meillä on koulukiusaamista, on syrjintää, eikä tarvitse avata kuin sosiaalinen media, niin löydämme sieltä vihapuhetta. Mutta voimme myös todeta, että onneksi Suomi on edelläkävijä tasa-arvoasioissa monessakin kohtaa. Vaikka vielä on paljon tehtävää, niin toivottavasti me kaikki olemme sitä mieltä, että me olemme hyvällä tiellä. Kiitos.

2:24:13.7 Valtuutettu Tuukka Saimen

Joo, kiitos, puheenjohtaja.

Ja hyvät valtuutetut.

En jatkas tosta ensimmäisestä puheesta, vaan hyppään seuraavaan asiaan, eli käytännös katsoen taloushuoliin. Puheenjohtaja Orpohan tuossa viime viikolla halusi leikata sosiaalitukia. Hän on huolissaan velasta, niin oon minäki, mutta ideaköyhää. Ja tuli mieleen, että niin täällä valtuustossa ku eduskunnassakin sekä oikeistolla ja vasemmalla on vain kaksi kikkaa. Oikeistolla verojen alentaminen ja sosiaalitukien leikkaaminen, vasemmalla verojen nostaminen ja velan lisääminen. Hyvät valtuutetut, tämä on ideaköyhää toimintaa, sillä Suomessa raha on rakenteessa, juuri nimenomaan tämäntyyppisissä hankkeissa, ja tämä ihmetyttää minua. Tehdäänkö Suomessa kaikissa kolmessasasay-, 309 kunnassa tämäntyyppisiä ohjelmia? En tiedä, onko kukaan teistä tietoinen, mutta Kuntaliiton, Kuntaliitto on tehnyt käsikirjan tasa-arvosta ja yhdenvertaisuusoppaan. Miksi ne eivät kelpaa? Tätä tasa-arvo-opusta lukiessani tulee mieleen Raamatun Saarnaajan kirja. Se on

viisauden kirja, ja suosittelen sen lukemista lämpimästi. Sieltä olen poiminut seuraavan kohdan. Turhuuksien turhuus, kaikki on turhuutta. Mitä hyötyä on ihmiselle kaikesta vaivannäöstänsä, jolla hän vaivaa itseänsä auringon alla? Sukupolvi menee, sukupolvi tulee, mutta maa pysyy iäti. Tämä tasa-arvotuotanto on mielestäni turhuuksien turhuutta. Jos hallinnossa tuotetaan näin paljon turhuutta, niin suosittelen, että väkeä siirretään sinne, missä sitä tarvitaan. Hammashoitolan, terveysasemien takasinsoittopalvelut eivät toimi, koulujen pihoilla tehdään huumekauppaa, tiet ovat täynnä reikiä ja opettajat täysin uupuneita. Hyvät valtuutetut, hallintoa on kevennettävä ja tehoja lisättävä. Kaikki epäoleellinen on keskeytettävä ja ihmisiä palkattava sinne, missä kaikkein eniten apua tarvitaan. Siksi tämän tyyppisten opuksien tekeminen pitää la-, lopettaa mielestäni välittömästi.

Kiitos.

[2:26:32-2:26:41, hiljaisuutta, sivuavaa keskustelua]

2:26:41.5 Valtuutettu Tuire Kaimio

Öö, olisin vaan ensinnäkin kommentoinut näin tietokirjailijana sitä, et jos teks-

2:26:45.1 Puheenjohtaja Antti Lindtman

Valtuutettu Kaimio, pyytäsin teitä –

2:26:47.1 Valtuutettu Tuire Kaimio

Anteeksi. Olisin vain kommentoinut tietokirjailijana sitä, että jos teksti tuntuu pitkältä, niin siihen on mennyt paljon aikaa, nii itse asiassa tilanne on yleensä päinvastainen. Sen tiivistäminen on se, mihin se aika menee. Joten kyse on siitä, että halutaanko käyttää vielä enemmän aikaa siihen, että lähdetään sitä tiivistämään, vai jos asiat on jo ihan sopivasti ja oikein, niin voisiko mennä tällaisenaan, etenkin... Ja toinen koskee myös pituutta, eli meidän esimerkiks tän päivän esityslista on 161 sivua. Me toivon mukaan ollaan lu- luettu kaikki se 161 sivua, se kuuluu meidän tehtäviin. Me ollaan toivon mukaan luettu myös kaikki kuntalaisalotteet, mitä niissä luki. Täähän on yks asia, mistä meille maksetaan niitä korvauksia, et siihen nähden se 89 sivua ei ole pitkä. Öö, rahoittamisesta, erilaisten asioiden, tai mi- miten saadaan raha-, rah- rahaa johonkin kulumaan, niin myös tää, että tulee paljon pitkiä puheenvuoroja samasta aiheesta, etenkin samoilta tahoilta, niin täähän venyttää meidän valtuustokokousta yli sen kolmen tunnin rajan, joka tarkoittaa sitä, että kaikki

valtuutetut saavat lisää palkkioita, ja tätä välillä tuntuu, että jopa ihan tarkoituksella tehdään – toivottavasti tässä ei ole kyse siitä. Nimittäin se yhdenvertaisuushan on ja tasa-arvo on ainakin itselleni ihan yhdessä lauseessa sanottu, et mulle on ihan itsestään selvää, että kaikki on tasa-arvoisia, ja kun mä katson ympärilleni, nii joka päivä mä nään tilanteita, missä tarvitsee muistaa toimia sen eteen, että se ei ole vielä valmis. Ja tämmösiä ohjelmia todella tarvitaan.

Kiitos.

2:28:40.1 Valtuutettu Stefan Åstrand

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja haluan myös kiittää ohjelman tekijöitä ja, ja ja tota, se on varmasti tarpeellinen tämän päivän yhteiskunnassa. Öö, kiinnittäisin huomiota täntyyppisten ohjelmien valmisteluun, et toivoisin tulevaisuudessa niin sanottua parlamentaarista käsittelyä, et kaikki pääsisivät vaikuttamaan tän ohjelman sisältöön.

Kiitoksia.

2:29:10.3 Valtuutettu Erika Veltheim

Kiitos.

Öö, täällä tuotiin aiemmin esiin, että ollaan huolissaan siitä, että meillä Perussuomalaisissa pelättäisiin jotenkin naisten valtaannousua [naurahtaa], niin oma kokemukseni on hiukan erilainen, ja muistutan myös, että meidän puolueen puheenjohtajakin on nainen ja erittäin pätevä sellainen. Öö, lisäksi tässä on nyt ehkä kuultu puheenvuoroissa, että olemme aika lailla ainoita, jotka eivät ole tyytyväisiä tähän kyseessä olevaan suunnitelmaan, ja haluammekin jättää pöytäkirjalausuman tähän kohtaan yhdeksän, ja pyydän jo puheenvuoroa, että voin sitten lukea lausumamme, kun tässä on keskustelu päättynyt.

2:30:04.8 Valtuutettu Eva Tawasoli

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos kaikille hyvistä puheenvuoroista, mutta täytyy myöntää, että ajoittain tuli hieman omituisia ja hämmästyttäviä puheenvuoroja. Esimerkiksi valtuutettu Saimen jos- jossain vaiheessa rupesi puhumaan taloudesta ja siitä, että omassa yrityksessä on kansainvälisiä työntekijöitä; oliko tarkoitus rakentaa oma-

oman yrityksensä brändiä vai puhua tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta? Mä joka tapauksessa toivon, että puhutaan siitä aiheesta, josta meillä on myöskin esityslistassa maininta. Perussuomalaiset ovat omissa puheenvuoroissaan leimanneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä sukupuoli-ideologiaksi, joka on kuulemma tuotu Jenkeistä. Itse asiassa kaikki teidän puheenne sukupuoli-ideologiasta on suoraan lainattu anti-gender-liikkeeltä, johon kuuluu muun muassa äärioikeistoa ja uskonnollisia tahoja. Eikä anti-gender-liike ole mikään suomipoikien tai suomineitojen keksimä juttu: seki on tuotu muualta. Mutta mitä tuohon sukupuoli-ideologiaan tulee, se on tyhjä käsite, mutta erittäin kätevä leimakirves. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön periaatevastustajien perustaktiikka näyttää olevan juuri tasa-arvotyön ideologiaksi leimaaminen ja olkiukkojen rakentem-, rakentaminen, eli määritellään itse uudet sisällöt asioille ja hyökätään niitä vastaan. Esimerkiksi se, että puhutaan seksuaalivähemmistöjen oikeuksista – se ei tarkoita sitä, että nyt halutaan tuputtaa tietynlaista ide- identiteettiä lapsille ja heitä pakotetaan olemaan jotain muuta, kuin ne ovat. Ja se, että edes omissa puheenvuoroissaan vii- viitetään, viitataan tällaisiin asioihin ja leimataan koko yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä sellaseksi, joka kannustaa lapsia olemaan jotain muuta, kun ne oi- oikeesti on, niin se on populistista ja olkiukkojen rakentelua. Se on teidän oma sota itseänne vastaan: kukaan muu tässä tasa-arvo-ohjelmassa, kukaan ei oo ehdottanu sellasta, mitä te viitatte omissa puheenvuoroissanne.

Kiitos.

[2:32:44-2:32:59, hiljaisuutta]

2:32:59.3 Valtuutettu Erika Veltheim

Perussuomalaisten pöytäkirjalausuma kohtaan yhdeksän. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman tulee olla selkeä ja yksinkertainen. Ohjeistukset sekä toimintatavat on esitettävä sellaisessa muodossa, että ne toimivat käytännön työn välineenä sekä ohjaamisen ja johtamisen instrumentteina. Suunnitelman on noudatettava selkeästi ja johdonmukaisesti Suomen valtion perustuslakia, lakia naisten ja miesten tasa-arvosta sekä yhdenvertaisuuslakia, niihin mitään lisäämättä. Suunnitelma on nyt aivan liian pitkä, ja sen laatimiseen on käytetty kohtuuttoman paljon valmisteluresursseja. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslaki ei velvoita 89-sivuisen suunnitelman laatimiseen, vaan ainoastaan tekemään arvion pohjalta laaditun

suunnitelman tarvittavista toimista. Perussuomalaiset ei jaa näkemystä siitä, että esitelty kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma ohjaa edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tarkoituksenmukaisella tavalla. Kuntaliiton laatimat asiakirjat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden edistämiseen ovat riittävä pohja kunnallistason suunnitelmien laatimiseen, eikä tällaista ylimitoitettua suunnitelmaa tarvita. Suunnitelmassa on monia kohtia, joita tavallisten kuntalaisten ja luottamushenkilöiden on vaikea hyväksyä. Asiakirjassa käytetään vakiintuneita puhekielen sanoja tavalla, joka luo niistä monimerkityksellisiä, jolloin sanat menettävät merkityksensä. Tämä on huolestuttavaa. Esimerkiksi vihapuheen käsite on monitulkintaisuudessaan sopimaton lakitekstiin, eikä se siten sovi myöskään kaupungin asiakirjoihin. Kaupungin tulee painottaa hyväkäytöksisyyttä ja toisten kunnioittamista, mutta sen ei tule yrittää estää tai tukahduttaa tunteiden ja poliittisten mielipiteiden ilmaisemista.

Perustuslaki takaa kansalaisille oikeuden myös negatiivisten tunteiden julkituomiseen. Avoimessa yhteiskunnassa esiintyy välttämättä erilaisia mielipiteitä, myös sellaisia, jotka eivät ole linjassa erilaisten, hyvin epämääraisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskäsitysten kanssa. Tapa, jolla suunnitelma käsittelee tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ei edistä avoimelle yhteiskunnalle elintärkeää keskustelukur-, -kulttuuria. Asiakirjassa sotketaan biologinen sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti. Kaupungin toimissa on hyvä painottaa, että sukupuoli-identiteetin määrittelyn haasteista kärsiviin tulee suhtautua myötätunnolla, mutta kaupunkilaisia ei voida velvoittaa asiakirjassa mainitulla ilmoitusluontoisella tavalla hyväksymään naista mieheksi tai päinvastoin, varsinkaan juridisen sukupuolen vastaisesti. Kaupungin työntekijöillä ja asukkailla on perustuslain takaama omantunnonvapaus. Omaan maailmankuvaan perustuvan uskonnollisen tai aatteellisen vakaumuksen harjoittaminen saa näkyä ja kuulua julkisestikin, vaikka siitä joku mielensä pahoittaisi. Tähän ei tule yrittää erilaisilla suunnitelmilla vaikuttaa.

Kiitos.

2:36:11.9 Tunnistamaton puhuja

Pöytäkirjalausumaks vähän pitkä.

5 § Eron myöntäminen Raija Heikkoselle Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen varapuheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

2:37:41.7 Valtuutettu Minna Räsänen

Kiitos, puheenjohtaja.

(Sosialidemokraattien) valtuustoryhmä esittää Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokuntaan eronneen Raija Heikkosen tilalle jäseneksi ja liikelaitoksen uudeksi varapuheenjohtajaksi Eeva Pitkänen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Sanna Huuskonen. Nimet on toimitettu sihteeristölle.

Kiitos.

10 § Henkilöstökertomus 2021

2:38:57.2 Valtuutettu Carita Orlando

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ja hyvät valtuutetut.

Jatketaan tasa-arvoteemalla. Hurjaa kehitystä on tapahtunut: vuonna 2019 naisen euro Vantaalla oli 87 senttiä, ja nyt se on jo 88 senttiä. On täysin käsittämätöntä, että naiset hyväksyvät tällaisen tilanteen. Jos kysymys olisi mistä muusta ryhmästä tahansa, niin meteli olisi aikamoinen. Kuvitelkaa tilannetta, jos joka vuosi henkilöstökertomuksessa lukisi, että vasenkätisten ansiot on oikeakätisten ansioita pienemmät. Tai vaikka että ylipainoiset tienaaavat normaalipainoisia vähemmän. Olisimme varmasti aika pöyristyneitä ja tekisimme asialle jotain. Fakta siis on, että naiset tienaaavat miehiä vähemmän, ja siksi sukupuolten välisten ansioiden seuranta on tärkeää. Usein kuulee sanottavan, että samasta työstä maksetaan samaa palkkaa. Sillä yritetään vähätellä ongelmaa. Tietenkin työehtosopimusten mukainen palkka on sama miehelle ja naiselle. Sitä se ei ole aina ollut, mutta nykyisin on. Suurin syy palkkojen eroihin on työehtosopimusten välillä. Ammattien jakautuminen miesten ja naisten ammatteihin on edelleen yhtä jakautunutta, kuin se oli 1970-luvulla. Lisäksi

me olemme tässä asiassa Pohjoismaiden huonoin. Palkkaeroihin tulee puuttua ja vaikuttaa. Usein sanotaan, että palkat eivät kuulu poliitikoille, mutta feministeille kuuluu, ja siksi sanon, että hoitajat ja opettajat ovat palkankorotuksen ansainneet. Kun verrataan Sari Sairaanhoitajaa ja Ilkka Insinööriä, joilla molemmilla on alempi korkeakoulututkinto ja saman verran työvuosia, niin ero on huima. Ilkka tienaa vuodessa parhaimmillaan lähes 14 000 euroa enemmän kuin Sari. Sari Sairaanhoitajan työehdot määritellään naisvaltaisessa kuntien yleisessä työehtosopimuksessa. Ilkka Insinööri taas kuuluu teknisten alojen sopimukseen. Siellä valtaosa on miehiä. Kun kunta-alalla neuvotellaan, silloin väännetään ennen kaikkea naisten palkoista. Kuntien yli 400 000 työntekijästä valtaosa, 80 prosenttia, on naisia. Onko ammattien väliset palkkaerot oikeutettuja? Ei ole. Kunnilla ja kaupungeilla isoina työnantajina on kaikkein suurin mahdollisuus vaikuttaa tasa-arvoiseen työelämään. Aina on oikea aika korottaa naisten palkkoja.

Kiitos.

2:41:31.6 Valtuutettu Faysal Abdi

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Ja muut kokousta seuraavat. Henkilöstökertomuksen mukaan vuonna 2021 henkilöstön irtisanomisaste on ollut 8,9 prosenttia, mikä on minun mielestä liian suuri. Työntekijöiden vaihtuvuus on imagohaitta. Meillä on suuri vastuu palvelujen tuottamisesta kuntalaisille. Samalla meillä on vastuu ho-, huolehtia työntekijöiden hyvinvoinnista. Työntekijöiden koulutusta ja osaamista työn ohella on panostettava, henkilöstölle on varmistettava miellyttävä ja viihtyisä työympäristö. Arvoisa puheenjohtaja, meillä on liian suuri henkilöstövaje tässä kaupungissa, ja se on vakava asia. Kaikki kivet on käännettävä ja katsottava eri, eri asioita eri näkökulmista uusien työntekijöiden löytämiseksi. Ja pitovoimaa on vahvistettava. On ratkaistava, että asiakasmäärät suhteessa työntekijöitä kohden on tasapainossa. Palkat ja muut henkilöstöedut pitää vastata työmäärää. Öö, meid- meidän on seurattava, mitä ympärillämme tapahtuu, mitä muut lähikunnat tekevät, ja vastata haasteisiin samalla tavalla. Lopuksi haluan kiittää meidän kaupungin eri ammattiryhmiä, työntekijöitä heidän isosta panosta kaupunkimme hyvästä, öö, hyväksi koronakriisin hoitamisessa kuin ulkopuolel- ulkopuolellakin.

Kiitoksia.

2:43:17.0 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Sananen noista poissaoloista. Mielenterveys on suurin syy poissaoloihin, ja kyl se näyttää siltä, että meidän pitäis jotenki tarttua näihin erityisesti. Ja meiän pitäis niinku esittää kysymys itsellemme: tukeeks kaupunki jaksamista riittävästi? Onks meil niinku kaikki keinot käytössä, koska tuntuu, että tässä meillä on erityisesti parannettavaa. Toinen asia, minkä mä ongin täältä esiin, on, öö, asiakkaiden aggressiivisuus, se on pahentunu. Ja muun muas kouluissa tarvitaan enemmän väkival-, -vallan kohtaamista, siihen koulutusta. Kun esimerkiksi oppitunti menee aggressiivisen oppilaan pitelemiseen, voi miettiä, onko koulujen resurssit oikeesti riittävät, vai tulisko varhaista apua ja puuttumista lisätä? Kuinka paljon aiheutamme hallaa sillä, että varhaiseen puuttumiseen ei ole muka varaa? Väkivalta- ja vaaratilanteita kohdataan myös ensihoidossa ja monessa muussa tehtävässä. Öö, väkivallan vähentämiseen ei ollut uusia toimia tulossa, kun kysyin niitä tossa viikko sitten, eikä lisää koulutusresursseja (--) [2:44:29] oikein ymmärsin. Sinänsä kouluissa ja päiväkodeissa väkivaltilanteita vähentää riittävä henkilökunnan resursointi ja varhainen ongelmien tunnistaminen, elikkä tähän pitäis nyt sit satsata. Täähän on meistä poliitikoista kiinni. Henkilöstön eroamisen syitä pitäis analysoida huolella ja puuttua niihin, joihin kaupunki voi todella vaikuttaa. Valtuuston ois hirveän hyvä tietonen olla niist si-, syistä, sillä ilman henkilöstöä kaupunki ei toimi eikä palveluita ole. Syitä mä oon kysyny muuten ai- aiempina vuosina. Mä oon ite saanu palautetta lähtijöiltä. Syitä ovat resurssipula, joka estää tekemästä töitä kunnolla. Tää on koskenu erityisopettajia ja ikäihmisten kotihoitoa erityisesti. Syitä on myös sisäilmaongelmat. Tä- tästä on tullu palautetta opettajilta, ja saman palautteen on antanu niin terveydenhoitajat kun ikäihmisten ympärivuorokautisen hoivan, öö, niinkun työntekijät. Eli, mut nää on vaan tosi pieni otos, nää on niitä, mille mulle on kerrottu syy, ja mä todella toivoisin, että, että näihin paneudutaan tulevaisuudessa. Kiitos henkilöstökertomuksesta, ja täähän on kirja tai, tai paperi, jonka perusteella me voidaan parantaa omaa toimintaamme. Otetaan tästä onkeemme ja tehdään poliittisia

päätöksiä sen perusteella, tulee parempi, parempi olo henkilöstölle ja jaksamista enemmän.

2:46:03.2 Valtuutettu Maija Rautavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä kiitos kollega Kauppiselle tästä näiden tärkeiden asioiden nostamisesta, ja mä haluaisin mennä vähän syvemmälle siihen epäasialliseen kohteluun ja siihen, tota, työntekijöiden kohtaamaan väkivaltaan. Siinä henkilöstökertomuksessa kerrotaan, että uhka- ja väkivaltatilanteiden määrä on noussut huomattavasti, ja suuri osa näistä kirjauksista on nimenomaan kasvatuksen ja oppimisen toimialalta. Ja toimenpiteiks mainitaan Ollaan ihmisiksi -kampanja, ja mä mietin sitä, että kuinka Ollaan ihmisiksi -kampanja pystyy vastaamaan sit niihin tilanteisiin, missä se epäasiallinen käyttäytyminen, haastava käyttäytyminen tai väkivalta tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa. Mä itse työskentelen erityisopettajana vaativassa erityisessä tuessa. Ja mä ajattelen, että me tarvitaan aika mo-, aika paljon selkeämpiä toimenpiteitä kuin tällainen kampanja. Öö, me tarvitaan osaamista tunnistaa niitä riskitilanteita jo ennen varsinaista uhkaa, ennen kun tulee se tilanne, et meidän täytyy tehdä se uhka- ja väkivaltakirjaus. Me tarvitaan työkaluja siihen, että miten me toimitaan riskien eri vaiheissa. Me tiede-, me- meidän täytyy tietää, miten me toimitaan sillon, kun se on se uhka- tai väkivaltatilanne.

Täytyy tietää, miten toimii jo levottomu-, siinä vaiheessa, kun näkyy sitä levottomuutta. Ja on tärkeätä tietää myös se, että mun kollega toimii samalla tavalla, kuin minä itse toimin tässä tilanteessa, että me toimitaan samalla tavalla, että me pelataan samaan maaliin, että me pystytään tukemaan sitä lasta tai nuorta samalla tavalla siinä tilanteessa, jotta voidaan ennaltaehkäistä niitä riskejä. Ja juuri nimenomaan koulutuksen kautta saatu osaaminen vähentää sitä riskiä, että näitä uhkatilanteita tapahtuu. Se vähentää riskiä siitä, että aikuinen provosoituu haastavasta käyttäytymisestä, mikä sitten taas, sitten hankaloittaa sitä tilannetta. Kun mä työskentelin Vantaalla vaativassa erityisessä tuessa, mä kysyin siitä, siitä koulutuksesta, mahdollisuu- mahdollisuudesta saada sitä, sitä ei ollut tarjolla. Ja sitä ei oo tarjolla kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Mä vaihdoin kuntaa, ja nyt mä olen huomannut sen, et miten suuri merkitys sillä on, että minä ja mun kollega tiedetään,

kuinka me toimitaan näissä haastavissa tilanteissa. Se luo siihen turvaa, se luo siihen varmuutta, ja se lisää hyvinvointia sekä työntekijöillä että lapsilla ja nuorilla. Ja mä toivon, että, että siihen ehkä tulevaisuudessa voidaan myös reagoida, että, että vastaavaa koulutusta on tarjolla myös Vantaalla.

Kiitos.

2:49:14.6 Valtuutettu Eve Rämö

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tämän vuoden henkilöstökertomuksen laatijoille. Erinö-, erityinen kiitos siitä, että kertomus on kokonaisuudessaan, nii helposti luettavissa netissä. Tasa-arvolaki velvoittaa jokaista työnantajaa edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa työelämässä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Vantaalla tehdään vuosittain kaupunkitasoinen henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Tänään myöhemmin käsitellään aloitettani (henkilöstönimitteiden) neutralisoinnista. On pelkästään hyvä asia, että Vantaallakin on nyt aloitettu käyttämään sellaisia termejä työnteosta, jotka kuvaavat enemmän työtä kuin tekijänsä sukupuolta. Vantaalla, niin, niin kuin monessa muussakin kaupungissa, on haasteita työntekijöiden saatavuudessa ja pysyvyydessä.

Meidän on kyettävä ratkaisemaan tilannetta muillakin, muillakin keinoin ku työnantajan mainehankkeilla. On oltava valmiita panostamaan työoloihin ja nostamaan palkkoja. Öö, henkilöstökertomuksessa mainitaan lähtöpalautteiden hyödyntämistä kehittämistyössä. Valitettavasti oman kokemuksen mukaan näitä ei täysimääräisesti hyödynnetä. Palautteet jäävät pölyttymään henkilöstökeskuksen kellariin eivätkä päädy toimialoille kehitystyön tueksi. Öö, on huolestuttavaa, että mielenterveysperusteiset poissaolot ovat lisääntyneet. Tämä kertoo karua kieltä siitä, että meillä on vielä paljon työtä tehtävänä työhyvinvoinnin ja työolojen kehittämisessä Vantaalla. Tämä vaatii sekä resursseja että asennemuutoksen työnjohtamisen näkökulmasta. Erityisen runsaana lisääntyvät uhka- ja väkivaltailmoitukset. Väkivallan ja uhkailun kohteeksi joutuminen ei kuulu kenenkään työtehtäviin. Tähän tilanteeseen tuli pi-, tulisi pikaisesti puuttua ja löytää konkreettisia ratkaisuja. Huolestuttavaa on myös häirinnän ja seksuaalisen häirinnän kokemukset. Erityisen huolestuttavaa on se, että kaupungilta edelleen puuttuivat o-, puuttuvat ohjeistukset seksuaalisen häirinnän tunnistamiseksi ja siihen puuttumiseksi.

Kiitos.

2:51:12.1 Valtuutettu Mikko Viilo

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Henkilöstökertomuksen laatijat.

Rohkeutta ei kasvateta pysyttelemällä hiljaa epäkohdista, esimerkiksi suomalaisen yhteiskunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvajeista. Näin sanotaan äsken hyväksytyssä tasa-arvo- ja yhdenvertaistu-, yhdenvertaisuustyön suunnitelmassa. Minä valitsin kollegoista tietämättä saman, saman teeman nostaa tässä esiin, nimittäin mun mielestä henkilöstökertomuksessa ollaan liian hiljaa henkilöstön kohtaamista väkivalta- ja uhkatilanteista. Kunta10-tutkimuksesta tiedetään, että 45 prosenttia naisista ja 33 prosenttia miehistä on kertonut kokeneensa väkivaltaa tai uhkatilanteita asiakkaan taholta. Tää tieto on valtakunnallinen ja vuodelta 2020. Ilmiö korostuu seuraavissa ammattiryhmissä: erityisopettajat, koulunkäyntiavustajat, hoitajat ja lähihoitajat, lastentarhanopettajat, lastenhoitajat, sairaanhoitajat, palomiehet ja vartijat, sosiaali- ja nuoriso-ohjaajat, luokanopettajat, sosiaalityöntekijät – ja lista jatkuu. Öö, meidän henkilöstökertomuksessa ei valitettavasti oo niin tarkkoja tietoja ilmiöstä ammateittain. Valitettavasti kuitenkin on jouduttu toteamaan, että väkivaltailmotukset ja uhkailmotukset lisääntyi 2021 erityisen runsaasti. Puuttuisin myös tähän, mi- mitä kertomuksessa todetaan, että, että asiakkaiden käytöstä moititaan, ja parin vuoden takainen Ollaan ihmisiksi -kampanjamme on siis syy-, hyvä pitää mielessä jatkossakin. Tilanteen vakavuuteen nähden mä pidän näitä toteamuksina aika pinnallisina ja ohuina. Toisin ku jollain muilla, mulla ei oo tähän väkivalta-asiaan asiantuntemusta tai, tai ratkaisuja, mutta sen tiedän, että, öö, ongelmien syihin ja ratkaisuihin pääseminen edellyttää pintaa syvemmälle pureutumista. Jos välitön koettu ongelma onkin asiakkaiden käytös, poistuuko se pyytämällä käyttäytymään paremmin, vai pitääkö pureutua siihen, miksi asiakkaat käyttäytyy niin? Voiko taustalla olla syrjäytymistä ja osattomuutta yhteiskunnasta? Voiko peräti meidän palveluissa olla jotain, mikä, heikkouksia, mikä altistaa henkilöitä uhkailulle? Jos tällaisia tekijöitä löytyy, mistä ne sitte puolestaan johtuu? Sitte aletaan päästä niihin perussyihin siellä takana. Toivon ja uskon, että tätä työtä on toimialoilla tehtykin toivottavasti. Jostain syystä vaan tää trendi on huono.

Mun mielestä meidän pitää myös päättäjinä ja poliitikkoina miettiä, mitä yhteiskunnassa tai politiikassa tai tässä ajassa on sellaista, että väkivallan uhka kasvaa. Mulla ei oo vastauksia, mutta halusin tän teeman nostaa esiin: pohdin sitä itse.

Kiitos.

2:54:35.0 Valtuutettu Juha Järä

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja arvoisat valtuutetut.

Öö, hieman alkuun oisin halunnut vastata hieman, tota, valtuutettu Orlandolle, joka nosti taas tän, öö, Vantaan, vantaalaisen naisen euron esiin, 86 senttiä. Kuten jo tuossa aiemmin, aiemmassa esityslistan kohdassa totesin, öö, tuollainen väite on tieteellisesti alasammuttu jo ajat sitten, ja, ja on tavallaan vastuutonta viljellä sitä jatkuvasti. Ja sitten toki, että jos siihen sotketaan ala-alakohtaiset palkat ja, tai pa-, alojen palkkaerot, niin tokihan jokainen ymmärtää, että, että vaikkapa, vaikkapa nyt vartija tai insinööri eivät voi saada samaa palkkaa, samaa palkkaa, tai, tai työsuoritus vaikuttaa siihen palkan, palkan määrään myöskin ja työaika, tehty työtuntien määrä. Jotenka pitää nää niinku perusasiat olla hallussa, ko puhutaan palkkavertailuista, ja tota, toivon, et etenki kaupungilla ne on, ja käsittääkseni onkin. Nää elää toki nää puheissa nää, että kalastellaan ääniä ynnä muuta sitten, tota. Itse en ole feministi, olen tasa-arvotoimija, ja tota, sen takia pystyn puhumaan näin suoraan asioista ja nojata siihen niinku, niinku oikeeseen tietoon – siinä, siinä mielessä, että tota, ne pitää e- erottaa asiat eikä sotkea niitä keskenään, keskenään, tota. Ja sit lisäisin ehkä vielä sen, että tota, kun puhutaan matalapalkka-alojen vaatimasta, öö, palkankorotuksesta ynnä muista, nii jostain syystä tahtoo unohtuu nää tämmöset miesvaltaset matalapalkka-alat – sopivasti.

2:56:28.8 Valtuutettu Carita Orlando

Kiitos, puheenjohtaja.

Siis, öö, kuulinko mä oikein, että, että valtuutettu Järä sano, että henkilöstökertomuksessa ei ole oikeaa tietoa? Elikkä tämä ei pidä paikkaansa, että naiset ansaitsevat vähe- vähemmän?

2:56:47.1 Valtuutettu Juha Järä

Kiitos, öö, puheenjohtaja. Öö, siis se toki riippuu, miten, miten tuo asia lasketaan. Meillähän on palkkavertailuita tehty, tehty Suomenmaassa, ja riippuu vähän, mitä tilastoja käytetään. Suomessa ei todellakaan käytetä sitä Euroopan neuvoston, öö, määrittelemää, mitä muualla käytetään, tätä palkkatilastointia ja, ja tota, se tulisi ottaa käyttöön. Tilastokeskuksen tutkijat ovat allekirjottaneelle myöntäneet sen muun muassa tasa-arvoasiain neuvottelukunnassa, että, että tuo, tuo ei ole täysin toimiva, toimiva tämä nykyinen Suomen mittausmalli.

2:57:23.3 Valtuutettu Markku Weckman

Arvoisa puheenjohtaja.

Äsken kritisoimme edellistä kertomusta; tämä henkilöstökertomus mielestäni ansaitsee täyden tunnustuksen ja kiitoksen: tätä tietoa me tarvitsemme. En ole sivuja laskenu, mutta oli ne miten oli, niin tuota, vaivan arvoinen. Sitte tämä miehen ja naisen euro tai naisen ja miehen euro: mä oon kutsunut tätä valtuutettu Orlandoa tämän euron ylipapittareksi, hän on, tuota, kunnioittavasti pitänyt aihetta yllä valtuustokaudesta toiseen, ja mä uskon, että oikeaan suuntaan ollaan menossa. Me ollaan varmasti kaikki sitä mieltä, että samasta työstä sama palkka – siitä ei ole epäilystäkään. Mutta Orlandon näkemys on mielestäni sil-, siinä mielessä virheellinen, että e-, irrotetaan asiayhteydestä. Olin aikanaan Poliisin työryhmässä – siit on jo vuosikymmeniä aikaa. Poliisissa oli, että miten voi olla sama palkka, öö, tai eri palkka samalla vakanssilla toimivien kohdalla, elikkä vuosiansioissa saatto olla kymppitonni eroo. Minä kerroin, että mä tiedän sen; siitä huolimatta jouduin työryhmään, jossa poliisiylitarkastaja ministeriöstä johti tätä työtä. Ja sitte tultiin siihen lopputulokseen (k-, että kun) [2:58:47] naiset tekevät mieluummin päivätöitä, miehet yötöitä ja viikonloppuja.

No mikä täs on lopputulema? Erilainen vuosiansio. Sitte tuli se, että no miksi, tuota, naiset eivät tee näitä hommia? No sitä mä en mee arvioimaan, koska se on jokaisen henkilökohtainen asia. Sit oli se, että uralla kehitys on paljon heikompa naisilla. Tänä päivänä poliisihallinnossa on, poliisiylijohtajaa lukuun ottamatta, ilmeisesti yhtään poliisiylijohtajaa ei ole ollu naista. Mutta seki varmaan ajan kanssa korjautuu, ja muuten kaikilla tasoilla on naisia, ja palkat ovat sillä tasolla, mitä ne, mitä nimike edellyttää. Sitten mä miele- mielelläni antaisin o- omista veroeuroistani sekä

sairaanhoitajille että tän sivistysalan työntekijöille, jotka ovat todella alipalkittuja; ei, ei ruveta vertailemaan niitä mihinkään. Mutta tuota, työmarkkinaosapuolet sanoo, että se o heiän juttu, ja mä en nyt tässä lähe siihen sekaantumaan. Ja toinen yhtä tärkeä kun raha on työolosuhteet. Se on tullu sekä tuolta sivistyspuolelta että terveydenhoitopuolelta: korjataan ne epäkohdat – yleensä se ei oo rahasta kiinni, se on tahdosta. Näillä positiivisilla terveisillä, Rauta-, valtuutettu Rautavaara, teidän puheenvuoronne liikutti suorastaan minua.

Kiitoksia.

3:00:21.3 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

Kiitos, puheenjohtaja.

Yllättäen vähän samat tunteet on minullakin kuin valtuutettu Weckmanilla, ja jos, tuota, tän päivän puheista pitäisi antaa jonkinlainen mitali, niin mä antaisin ilman muuta valtuutettu Rautavaaralle. Mutta jos te tarkkaan nyt kuuntelit hänen puhettaan, hänhän hyvin vienolla ja herkällä tavalla puhui hyvin karua tekstiä erityisopetuksen tilasta – Vantaalla, miksei muuallakin. Ja mun mielestä meidän kaikkien pitää nyt alkaa todellakin miettiä, että miten me saadaan Vantaalla erityisopetus kuntoon. (Siellä), sen avulla me nostetaan niitä putoamassa olevia ihmisiä kaikkein tehokkaimmin ylös. Se on ihan sama asia, onko tyttö, poika, tai minkälainen rotu on kyseessä. Pääasia, että nostetaan. Se on erityisopetuksen idea. Ja hyvät valtuutetut, oletteko te ajatelleet tätä? Sote lähtee, eikö niin? Mikä jää jäljelle oikeestaan, mikä on sen jälkeen meidän ykkösasia? Se on koulutus – sen ainaki näkee budjetista suoraan. Eiköhän nyt aleta pikku hiljaa puhumaan asiaa! Laitetaan koulutus kuntoon! Mä toivon, et me annetaan kaikki tuki apulaiskaupunginjohtaja, öö, nyt tuli Aroky- (--) [3:01:47, nauraa] –.

3:01:48.7 Tunnistamaton puhuja

Kalske.

3:01:49.5 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

Kalske. Mistä tuo Arokytö tuli? Liikaa puhuttu sotea! Ja mä toivon, että nyt ku sote lähtee, niin annetaan kaikki tuki apulaiskaupunginjohtaja Kalskeen johtamalle puulaakille, eli kasvatuksen ja opetuksen toimialalle. Kaikki, mitä lähtee, suorastaan. Sieltä se meidän tulevaisuus löytyy, ei se mistään muusta löydy. Me ollaan periaattees kaikki (--). Lapset kasvaa, ja mä toivon, et heistä tulee hyviä vantaalaisia.

Kiitos.

3:02:35.9 Valtuutettu Sami Kanerva

Joo, kiitos.

Yhdistän tässä nyt, nyt tämä, nämä, tota, naisten ja miesten todetut palkkaerot, jotka nyt on todettu, että ne johtuu erilaisista ammanteista, tähän koulutukseen, joka äsken mainittiin. Eli, ja nyt puheenjohtaja toivottavasti ei, ei, ei pahastu siitä, että palaan hiukan edelliseen aiheeseen, koska se liittyy tähän niin läheisesti, eli siellä puhuttiin tästä, tästä tyttöjen ja poikien, öö, tota, eroista ja niiden ylläpitämisestä kouluissa ja, ja tota, varhaiskasvatuksessa, ja tää on juurikin y-, osottaa sen, miksi, miksi tota, nää toimenpiteet on oikeita, jolla pyritään nimenomaan käsittelemään lap-, tai kohtelevaan lapsia lapsina eikä tyttöinä tai poikina. Koska se nimenomaan johtaa heitä sitte myöskin näihin opiskelija- tai oppiainevalintoihin, jotka johtaa ammatinvalintoihin ja ylläpitää näitä rakenteita, jotka sitte ylläpitää nimenomaan tällässiä, tällässiä perusteettomia palkkaeroja. Eli kannustetaan siihen, että lapset voivat päätyä sellasiin ammatteihin, joihin ne tuntevat vetoa, riippumatta sukupuolesta.

3:03:52.3 Valtuutettu Carita Orlando

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä puhutaan vähän eri asioista. Kyllä se on niin, että samasta työstä saa useimmiten samaa palkkaa, varsinkin jos siel on työehtosopimus. Palkkaerot johtuu nimenomaan näistä hyvin eriytyneistä työmarkkinoista, ja meillä on voimakkaasti naisten ja miesten alat, ja jos menee, öö, Tilastokeskuksen, öö, googlaa Tilastokeskus tasa-arvo, nii ihan Tilastokeskuksen, öö, tilastojen mukaan, niin palkkaero on. Ja on olemassa myös, öö, eroja, missä miehet on heikommassa asemassa. Muun muassa täällä näky, että työttö-, enem-, miehet on enemmän työttöminä kun naiset. Ja senki eteen meidän täytyy tehdä töitä, et mä en ymmärrä tätä, että nyt niinku yritetään väittää, väittää, ettei meidän tarvi tehdä mitään sen eteen. Meidän ta- tarvii tehdä molempien sukupuolten eteen töitä, jotta, jotta ollaan työmarkkinoilla samanveroisessa asemassa.

Kiitos.

3:04:47.7 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Öö, kiitoksia.

Täs on ollu tosi hyvää keskusteluu. Kiitos, valtuutettu Maija Vaara, aivan hirvittävän tärkeestä puheenvuorosta. Öö, kiitos, öö, valtuutettu Carina Orlando, sama juttu, ja kiitos, Kai-Ari, että nostit, öö, hyviä asioita esille, jotka on meille niinkun ytimessä nyt päätöksenteossa. Suomessa naisten ja miesten työt ovat enemmän eriytyneet kuin muissa Pohjoismaissa, erityisesti tää naisten ja miesten koulutus, että, et tavallaan sen lisäksi, että me niinkun ohjataan jotenkin, öö, naisia naisten aloille, miehiä miesten aloille, niin myös tässä missataan se, että, että moni hyvä tekijä, joka olisi sillä, mihin heil-, hänellä lahjoja olis, niin päätyy tavallaan siihen niinkun yhteiskunnan oletukseen niinku aivan liian helposti. Ja, ja tässähän meillä on niinkun suuret mahdollisuudet vielä kehittyä myös Vantaan kaupungilla, että, että päästään kannustamaan ihmisiä sinne, mi-, ja nuoria, lapsia sinne, missä heillä on niinkun mahdollisuuksia ihan mihin vaan.

3:05:57.1 Valtuutettu Hussein al-Tae

Arvoisa puheenjohtaja.

Onhan se niin, että tällä hetkellä monet tytöt, nuoret naiset pohtivat jo koulutusvaiheessa, et jäävätkö he sote-alalle, vai etsivätkö he jonkun muun työpaikan, sillä he tietävät, että sillä palkalla ja niillä työoloilla ei tule toimeen. Ja nyt en tiedä rakentavuudesta, mutta mä luen, tota, Perussuomalaisten Naisten puheenjohtajan blogia tästä palkkatasa-arvosta, ja hän kertoo tässä näin, että PS-Naiset palkkaeroista: tasa-arvoa ei anneta, se otetaan. Ja hän perustelee sen hienosti täällä: (Perussuomalaiset haluaa) kiinnittää huomiota naisten ja miesten väliseen epätasa-arvoiseen palkkaeroon, joka on edelleen hyvin merkittävä. STTK:n mukaan naisten palkka on keskimäärin 83,1 prosenttia miesten palkasta. Joten pyytäisin, että katsoisitte tätä Perussuomalaisten Naisten erinomaista blogia, jonka voin lähettää myöskin teille, ja kävisitte sisäistä keskustelua siitä, että onko tämä palkkatasa-arvoasia kunnossa vai ei.

3:07:20.1 Valtuutettu Juha Järä

Kiitos, puheenjohtaja.

Öö, kiitos tästä lievähköstä haa- haastamisesta. Oikein mukavaa debattia – toivottavasti päästään loppuun kohta. Tuota, öö, varmasti tullaan keskustelemaan,

öö, tämän kyseisen henkilön kanssa tästä asiasta. Öö, on, on toki mahdollista, että meilläkin on erehtyväistä porukkaa [naurahtaa], tai ollaan sitten juteltu jostain eri asioista. Mutta tää on tässäkin keskustelus tullu hyvin ilmi se, että pitää, et puhutaanko me nyt aidasta vai aidanseipästä, niin, nii se on siinä oleellista. Ja tota, toivottavasti me nyt päästään sitte näistä käsitteistä. Mä ymmärrän sen, että, et ei, ei me päästä koskaan semmoseen Neuvostoliiton tilanteeseen, jossa kaikil ois sama palkka, teki töitä tai ei tai kuinka paljon tahansa tai oli millä alalla tahansa.

Kiitos.

3:08:09.0 Valtuutettu Minna Räsänen

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisat valtuutetut.

Kiitän, valtuutettu al-Taee, hienosta puheenvuorosta, ja ennen kaikkee olen yllättynyt, suorastaan imponoitunut siitä, että luette puheenjohtaja Purran blogeja. En, en voi parempaa, öö, tietää. Mutta tos nyt oleellistahan siinä Purran blogikirjotuksessa oli siinä heti alussa: mulla on nimittäin kolme tyttöä. Mä oon aina kasvattanut heidät siihen, että ota se paikka. Se on, se on kylmä fakta. Yhteiskunnassa naisen tällä hetkellä pitää taistella enemmän kun miesten. Ja tuota, ei se Purran alku huono ollut millään tavalla, se, se on perussuomalaista ajattelua, samalla hyvinki suomalaista ajattelua, että otetaan se, mikä saatavissa on. Ei kellekään naiselle eikä I-, miehelle noin vaan anneta (tääl) [3:09:14] niinkun paikkoja ja palkkoja. Tällä hetkel naiset on hyvässä iskussa, he opiskelevat enemmän kun miehet. Öö, pikku hiljaa heitä o enemmän vallassa, niinku tässäkin, et on naisennemistö, eduskunnassa muistaakseni myös. Tulevaisuudessa tämä tyttöjen ja naisten tukeminen tulee tuottamaan, uskokaa pois, nou hätä. Tää on tilapäinen tämmönen vaje, –(välihuuto).

3:09:48.1 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

– josta voidaan ky-... No onhan se näin, jos naiset (koulutta-, mitä?) No jos naiset kerran kouluttautuu enemmän, totta kai he pääsevät valtaan ja saavat parempia työpaikkoja.

3:10:03.0 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

Okei, saanks mä yhen puheenvuoron? Yhen lauseen, yhen pienen –.

3:10:06.1 Valtuutettu Kai-Ari Lundell

Okei, yhen pieneen (lauseen). Okei. Mä aina tytöille sanonu, että ei oo mikään lottovoitto so-, öö, syntyä Suomeen, mutta jos syn- synnyt tyttönä tänne, se on järjettömän iso lottovoitto. Ja sen takii mä aina kannustan tyttöjä, että opiskelkaa, näyttäkää meille miehille. Ei se sen kummosempaa ole.

3:10:30.5 Valtuutettu Hussein al-Tae

Joo, lyhy-, lyhy- lyhyt vaan korjaus, niin, niin tämä ne-, naisten ja miesten välinen palkkatasa-arvokysymys on yli sata vuotta vanha, ja, ja tuota, hyvä, että naiset kouluttautuu, mutta, mutta meiän täytyy tää ratkasta nyt yhdessä. Ei sillä, että naiset kouluttautuu, vaan tää on miesten paikka vihdoinkin kouluttaa sellanen miesten sukupolvi, joka (us- usko) tähän täysillä. Toinen asia vaan lyhyesti: en haluaisi laittaa, tuota, Purran suuhun mitään. Tämä ei ollu Purran teksti, vaan tämä oli puheenjohtaja Marja-Leena Leppäsen teksti tästä palkkatasa-arvosta. Hän ei taida olla enää Perussuomalaisten Naisten puheenjohtaja.

11 § Vantaan kaupungin tilinpäätös 2021, sitovuustasojen poikkeamat

3:11:39.0 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Toinen mahtava koronavuosi Vantaan taloudessa. Viime vuonna olimmeko sata-, no, ei puhuta viime vuodesta, puhutaan tästä vuodesta: 61 miljoonaa ylijäämää. Öö, toki tulee osittain siitä, että investoinnit jää lähes, no niin, 25 miljoonaa alemmaksi, ku mitä piti. Ja sitten, öö, soster ylittää tietenkin, mutta pandemia ei ole maksanut meille mitään, koska pandemiatukea saimme valtiolta 10 miljoonaa enemmän, kuin mitä käytimme pandemiamentoihin, jo- joka sekin oli aika paljon, 58,6 miljoonaa yhteensä, 50 pandemiaan ja 8,6 lentokentän toimintoja. Ja tuota, tänäänhän kaupunginhallitus vahvisti tämän, mutta, öö, perspektiiviä antaa, par-, perspektiivin takia palaan tähän valtuutettu Jääskeläisen kiitospuheeseen, jossa hän totesi, että kultaisella 80-luvulla raha kasvoi puissa. Minä voin vakuuttaa, että niin kasvoi. Öö, olin, olin silloin markkinointialalla ja kirjoitin muun muassa pienelle säästöpankille

Hesarin koko sivun mainoksen, jossa luki, että apua, hukumme rahaan. Ja, mutta pa-, kytkös tähän valtuutettu Lundellin erinomaiseen puheenvuoroon, et nyt on aika silmämme kääntyä vihdoinkin taas koulutuksen ja varhaiskasvatuksen puoleen, jossa olemme auttamattomasti myöhässä. Nimittäin, kun olen kysynyt, öö, opettajilta, että miten teillä menee, ja riittääkö teillä r- rahat koulussa vuosien varrella, niin mieleeni on jäänyt erään opettajan lause, kun hän sanoi, että hän on ollut kohta 40 vuotta opettajana, ja on ollut koko tän ai-, koko tänä aikana on ollut vain kaksi kertaa, että rehtori ei ole sanonut, että ensi vuonna meidän täytyy vetää tosi tiukka säästökuri. Öö, vain kaksi kertaa, ja nämä vuodet olivat -88 ja -89. Mut muina vuosina joka ikinen vuosi rehtori on sanonut, et ensi vuonna pitää leikata lisää ja säästää lisää. Ja jossain vaiheessa se loppuu, ja jää se viimeinen langanpätkä enää käteen, että kyllä, toden totta, kun meillä menee hyvin taloudessa, meidän täytyy pystyä sitä, öö, käyttämään sitä rahaa myös inhimillisiin investointeihin.

Kiitos.

3:14:29.0 Valtuutettu Hanna Valtanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Joo, tää tilikauden numerothan on ihan ilahduttavaa luettavaa: mitä muuta vois sanoa, kun saatiin (61 ja 4,4) miljoonaa euroa ylijäämää. Ja tää siitä huolimatta, et viime vuosihan oli koronapandemiavuosi aivan täysin. No, täs on todettu, et siel on erilaisia selittäviä tekijöitä: tulevaisuus ei ehkä oo numeroitten puolest ihan yhtä rattoisaa. Mut näitten lukujen lisäksi on ihan yhtä tärkeetä se, et mitä me saatiin aikaan näillä numeroilla. Ja täytyy sanoa, että meiän sitovien tavoitteiden toteutuminen ei ollu ollenkaan näin valoisaa luettavaa: niit oli 39, ja niistä jäi osittain tai kokonaan toteutumatta 24 kappaletta. Mua itteeni näis jäi ehkä eniten näistä mieleen, oli ensinnäki, meiän resurssiviisauden tiekarttaan liittyvä kestävä liikkuminen. Sielläki on paljon koronaan liikkuvia, liittyviä tekijöitä, mutta toi pyöräilyindeksi kyllä on jääny mua nyt vähän kaivelemaan, kun siellä lukee, että, että kun elokuu oli sateinen, niin numerot on huonoja. Mä toivon, että meillä jatkossa tää mittari saadaan sen verran tarkemmaks, et me tiedetään, että mikä on oikeeta vuoden keliolosuhteihin liittyvää vai- vaihtelua, ja mikä johtuu sitte siitä, et mikä sattuu olemaan mittausajankohta. Sitte ryhmäkollega Norrena tossa puhu täst koulutuksesta. Aika surullista luettavaa oli meiän ammatillisen opetuksen keskeyttäneiden lukumäärä. Se piti saada laskemaan,

no, sehän nousi aika lailla. Tää keskitty toki aikuisopetuksen puolelle, ja nuorisopuolella tilanne on paljon valoisampi, mut täytyy sanoa, että jos me halutaan nostaa koulutustasoa tässä kaupungissa, niin kyl meiän pitää löytää myös ne keinot, millä me saadaan myös aikuisopetuksen keskeyttämiset laskemaan. Sitten vielä terveysasemien jonotukset. Aika hirveetä luettavaa. Sielläki piti mennä ihan toiseen suuntaan; toki korona paljon selittää sitä, että nehän tuplaantu ne ajat. Tää kohta ei oo enää meiän käsissä, mut mun mielest me ei voida odottaa sitä, että, et ens vuosi ja joku muu ratkasee tän, koska se on meiän niinku vantaalaisten hyvinvoinnin ja terveyden kannalt aivan oleellinen tekijä, että perusterveydenhuolto vetää, se myös maksaa meille siinä, et meiän ihmisten työkyky ei pysy.

12 § Vantaan kaupungin lausunto kunnan jäsenen esityksestä kuntarajan siirtämiseksi Länsisalmessa

3:17:28.9 Valtuutettu Anssi Aura

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvä valtuusto.

Täs on niinku asiana, tää ei näytä niinku paperilla kauheen kaksiselta, mutta mä tein tässä semmosen mielenkiintosen havainnon, mikä o ehkä hy-, syytä niinku nostaa tätä kautta nyt sitte keskusteluun, eli täs oli kunnanjäsen, kuolinpesä Länsisalmessa, joka, joka halus siirtää maa-alueensa Helsingin kaupungin puolelle. Ja varsin ymmärrettävä ja perustelusyy sille on se, että, että Helsinki on käynnistänyt Östersundomin alueella osayleiskaavavalmistelun. No, tota, se, mikä, mikä täs on nytte erityisen kiinnostavaa, nii on tietysti se, että meillä, meillä, me oltiin osana yhteistä yleiskaavas suunnitelmaa, jonka korkee hallinto-oikeus viime kesänä, öö, öö, ajo, ajo alas tän yleiskaava Natura-alue-, -alueesta johtuen. Ja mitä Helsingin kaupunki teki sen jälkeen, käynnisti osayleiskaavan sillä samalla alueella. Ja taas sitten me yleiskaavassa 2020, joka ei oo lainvoimainen, nii ei olla lähtökohtasesti tehty sille Länsisalmen alueelle mitään erityisiä toimenpiteitä, tai näin siinä ollaan suunniteltu, että välittömästi ei tehdä; se on valkonen alue siellä yleiskaavassa. Mut nytte täällä vastauksissa kuitenkin on nostettu tai kirjoitettu nyten tälle kunnanjäsenelle, joka, joka haki tätä siirtoa Helsingin puolelle, vastaus totee siis meiän

valtuuston nimissä, että Vantaa lähtee tutkimaan Länsisalmen rakentamisen mahdollisuuksia ja alueen liittymistä vahvemmin osaksi kaupunkirakennetta omalla osayleiskaavallaan vuodesta 2023 eteenpäin. Ja vilpittömästi sano- sanon tän, että tää asia ainaki itelle tuli aika, aika uutena. Mutta nytte kerran, ku se on tossa julkisesti sanottu ja kirjetettu, niin oon kyllä muodostanu myös oman mielipiteeni, ja se on, suhtaudun hyvin niinku myönteisesti siihen, että kaupunki lähtee, lähtee tekee osayleiskaavaa tällä alueella.

Ehkä yks semmonen kiinnitet-, yks asia, mihin on syytä kuitenkin kiinnittää huomiota noista esittelyma-, -aineistoista, tulee myös ilmi se, että alueella ei oo ihan hirveesti kaupungin, kaupungin omaa maaomistusta, vaan siel o itse as Helsingin kaupungin omistusta, nii jonkunlaista varmasti maanvaihtoo pitää tehdä, ja ymmärtääkseni sitä on jo tähän, tähän mennessä myös tehty. Mut tää on aika iso asia mietittäväks meille kaikille, et sikäli, ja kun Helsinki halua sinne paljon asuntorakentamista tuoda, ja ennen kö ne lähtee sitä asemakaavottaa, nii on varsin ilmeistä, et sinne halutaan raidelinjaus. Nii on aika selvää, että sikäli sinne tulee se asuntotuotantokaavat ja tulee se liikenneinfra, nii meiän pitää jollakin muotoo muodostaa meiän kaupungin näkemys, mielipide. Nii ehkä tää on nytte hyvä peliavaus miettii täällä jokaisen valtuutetun, että mihin päin me laajennutaan. Ja mä siis todellakin tervehdin ilolla tätä osayleiskaavaa. Lähteeks se ens vuonna vai myöhemmin, mutta nyt tosta syntyy vähän ymmärrys, et se saattais lähtee jo (ens vuonna) [3:21:02].

Kiitos.

14 § Vastaus Joel Linnainmäen ja Eve Rämön sekä 15 muun valtuutetun aloitteeseen koronan aiheuttaman jonotilanteen purku matalan kynnyksen mielenterveyspalveluissa

3:22:35.4 Valtuutettu Eve Rämö

Kiitoksia. Kiitoksia, puheenjohtaja.

Öö, kiitos aloitteen perusteellisesta vastauksesta ja siitä, että (kh:kin) tämän kertaalleen palautti valmisteluun. Tilanteessa näkyi paljon valopilkkuja: lasten ja nuorten osalta on ryhdytty toimenpiteisiin, ja ne alkavat pikku hiljaa näkyä.

Oppilashuollossa on lisää resurssia, ja Vantaalla aloittaa toukokuussa toinen Nuortenkeskus Nuppi. Aikuisten kohdalla tilanne ei kuitenkaan ole niin hyvä. Resurssia on jo ennestään haastavassa tilanteessa lisätty niukasti, eikä tämä määrä riitä vastaamaan kysyntään. Vastauksesta käy myös ilmi huolestuttava asia: Vantaa on useamman kerran anonut HUSilta psykiatrian integraatiovakanssia peruspalveluihin siinä onnistumatta. (Perustasol) toimiva oma tai erikoissairaanhoidon psykiatrian erikoislääkäri toisi terveyskeskuslääkäreiden mielenterveyshoidon osaamiseen lisää vahvuutta. Muistutan vielä, että poikkeustilanne ei ole ohi. Koronan jälkiä korjaamme vielä pitkään. Tämän lisäksi nopeasti muuttuvat maailmanpoliittiset tilanteet ja uhat aiheuttavat mielenterveyspalveluillemme jatkuvasti uusia haasteita.

Kiitos.

3:23:49.7 Valtuutettu Vaula Norrena

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti tässä vaan palautan mieliin viime syksyn budjettineuvottelut, jossa todella ihanasti kaikki poliittiset ryhmät lähti mukaan siihen, että toinen Nuppi, öö, eli toinen, öö, nuorten mielenterveyspalvelupiste, öö, perustetaan Vantaalle, Länsi-Vantaalle. Ja siihen vielä saatiin, kun jonot olivat silloin useita kuukausia, niin pelkästään sinne ensiapuun suurin piirtein, ensikäynnille oli pitkät jonot, niin tuota, sitte kun kysyttiin, että mitä se maksaisi se toinen Nuppi, ja kuinka paljon se lyhentäisi niitä jonoja, niin sen hinta-arvio oli, öö, tälle vuodelle noin miljoona euroa, ja sen piti lyhentää niitä jonoja, jotka oli silloin niinku 40:tä, 60:tä vuorokautta, nii lyhentää ne 10 vuorokauteen. Ja näin melko pienellä panoksella saadaan valtava, suuri parannus palveluihin, ja nyt viimeisin tieto on, että toinen Nuppi avautuu Myyrmäkeen Virtataloon väliaikaisiin tiloihin toukokuussa. Ja palka-, väki on jo palkattu ja on jo hommissa. Eli tuota.

Kiitos.

15 § Valtuutettu Eve Rämön ja Funda Demirin sekä 16 muun valtuutetun vastaus aloitteeseen Vantaa aloittaa nimikkeiden neutralisoinnin.

3:25:47.5 Valtuutettu Eve Rämö

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos aloitteeseen vastaamisesta nopealla aikataululla: tämä on virkistävää ja oikein. Aloitteen vastauksen viesti on selkeä: työ nimikkeiden neutralisoimiseksi on aloitettu. Jo pieniin lapsiin kohdistetaan sukupuolittuneita odotuksia, ja lapset omaksuvat varhain sukupuoliin liitetyn rooliin, jonka pohjalta tytöt ja pojat tekevät opinnoissaan sukupuolittuneita valintoja esimerkiksi ammatinvalinnassa. Ei ole siis yhdentekevää, millä sanoilla puhumme arjen tilanteissa. Sillä, onko palomies palomies vai pelastaja, vaikuttaa tuleviin mielikuviin ja asenteisiin sekä ammatinvalintaan. Vastauksissa sa- sanotaan: Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa on linjattu, että Vantaan kaupungilla siirrytään käyttämään esihenkilö-termiä esimies-termin sijaan. Tämän muutoksen lisäksi henkilöstöpalveluissa on otettu käyttöön kaikessa uudessa materiaalissa termit esihenkilö ja lähijohtaminen. Muutos jalkautetaan vähitellen myös vanhempiin materiaaleihin ja ohjeisiin samalla, kun näitä materiaaleja ja ohjeita aikanaan päivitetään ja uusitaan. Jokainen matka alkaa ensimmäisestä askeleesta. Vantaalla tämä pitkän matkan juoksu on nyt aloitettu. Kuten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa todo-, todetaan, tasa-arvo raken- rakentuu, kun sitä rakennetaan.

Kiitos.

3:27:05.1 Valtuutettu Funda Demiri

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Alkuun haluan kiittää aloitteen allekirjottaneita ja tukijoita. Olen äärimmäisen iloinen, että Vantaalla sukupuolittuneisiin rakenteisiin puututaan, ja että muokkaamme kieltä syrjimättömämpään muotoon. Olisi ollut tasa-arvolle suuri menetys, jos kyseinen aloite ei olisi mennyt läpi strategiatyössä sillä perusteella, että nyt olemassa olevat termit ovat jo vakiintuneita. Moni nainen on lakimies tai esimies, mutta onko miehiä, joiden ammattititteli olisi emäntä- tai nainen-päätteinen? Sukupuoleen viittaavat nimikkeet viestivät vahvasti, mikä työ kenellekin kuuluu, ja ohjaavat eri ammatteihin hakeutumista. Siksi sukupuolittuneet termit, öö, siksi sukupuolittuneet termit myös ylläpitävät suomalaisen työelämän epätasa-arvoa. On

myös ymmärrettävä ja vahvistettava ajatusta, että yksikään ammatti ei ole yksiselitteisesti vain miehille tai naisille tarkoitettu. Lisäksi on muistettava, että moni ihminen ei koe kuuluvansa kumpaankaan binääriseen sukupuoleen. Sukupuolineutraalien nimikkeiden käyttöönotto edistää siis tasa-arvoa, oikeudenmukaisuutta ja purkaa sukupuolittuneita rakenteita. Sillä on väliä, miten ihmisiä puhutellaan, ja mielestäni on tärkeää kaupunkina näyttää esimerkkiä kuntalaisille ottamalla käyttöön sukupuolineutraalit nimikkeet ja uudistaa myös käytettyä kieltä syrjimättömämpään muotoon. Positiivista kaupungin vastauksessa on myös, että henkilöstöpalvelut siirtyvät käyttämään termiä muunkielinen vieraskielinen-termin sijaan. Tämä on pieni teko, jolla on suuri merkitys eriarvoisuuden torjumiselle ja yhteisöllisyydelle. Sukupuolittuneiden rakenteiden purkaminen ja antirasismi vaatii vielä työtä, mutta muutos rakentuu osista, ja tästä on hyvä aloittaa.

Kiitos.